Regd. No. H/NL 46

విడిప్రతి 50 పైసలు

శుక్రవారం 18–11–1977

ఫోన్ : 1896
విచ్చేయండి!
వివాహాది శుభకార్యములకు
వలయు
ప్రెజెంటేషన్ ఆర్టికల్సు
లభించును.
జరీనా ఫ్యాన్సీస్
18, వెంగళరావు బిల్డింగ్స్
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు

సంపుటి 49 సంపాదకుడు : నెల్లూరి శ్రీరామమూర్తి సంచిక 45

త్వరపడండి
టెలివిజన్ ధరలలో
ఊహించని గొప్ప తగ్గింపు రేట్లు
OLD RATE Rs. 4,300
NEW RATE Rs. 3,600
(టెలివిజన్ మరియు వానికి కావలసిన పరికరములతో సహా)
ఎ. బి. టెలివిజన్
ఎ-9, అరవిందోనగర్, ఫోన్ 55
జిల్లాకోర్టు ఎదుట - నెల్లూరు.

చెన్నారెడ్డి ప్రాంతీయపార్టీ పెడతాడా?

అసమ్మతి మంత్రులు అడకత్తెరలో పడ్డారా?

మా ప్రత్యేక రాజకీయ విలేఖరి

భుజాలపై పెద్ద చేతికర్రను అడ్డం వేసుకొని అట్లాగే ఇంట్లో దూరబోవా లనుకొన్న ఒక వెర్రివెంగళాయి గుమ్మం కంటే కర్ర పొడవు కావడంచేత లోనికి వెళ్లలేకపోయాడట. కాని వెనకాలేవస్తున్న పొడుగాటి బొమ్మల బుర్రె లోనికి ఎట్లా పోతుందోనని ఆసక్తితో గమనిస్తూ అరుగుమీద దరికొచ్చాడట. కొందరం అడ్డంగా తల తిప్పి ఒక బొమ్మను లోనికి పోనిచ్చి తర్వాత రెండోబొమ్మను తీసు కొని గడపదాటింది ఆ బుర్రె. సమస్యకు పరిష్కారమార్గం దొరికిన శాస్త్రజ్ఞుడు 'యురేకా' అని పారిపోక పెట్టినట్టు, ఆ వెంగళాయి చేతికర్రను రెండుముక్కలుచేసి బొమ్మలు క్రింద పెట్టు కొని బుర్రెలాగే గడప దాటాడట.

కొందరు నాయకులు తమ అస్తిత్వానికి కాంగ్రెసును రెండుగా చీలిస్తేగాని కాంగ్రెసు సంక్షోభం పరిష్కారం కాదని భావిస్తున్నట్లు కనపడుతూంది. ఒకవర్గం ఇందిరాగాంధి పేరుతో వ్యవహరిస్తున్నారు.

ఇంతవరకూ ఆమె కాంగ్రెసు సమైక్యతనే వాదిస్తున్నట్లు ప్రకటిస్తున్నది. రాజకీయాలలో ఆమెది అందెవేసినచెయ్యి. ఎత్తుగడలలో ఆమె నేర్పరితనం సంజీవరెడ్డి అధ్యక్షుని ఎన్నికలో పదేళ్ళ క్రిందట అందరికి తెలిసింది. ఇటు బ్రహ్మానందరెడ్డి, చవాన్‌లు కూడా తమపరిధిలో రాజకీయపు ఎత్తులు వేయడానికి తీసిపోవడంలేదు. అందుచేత కాంగ్రెసులో మరోసారి చీలిక తప్పని పరిస్థితికి వచ్చినా మాలు దారి తీస్తాయా? చీలిక నిశ్చయమైతే నిలువుగానా? అడ్డంగానా? లేక చిన్నాభిన్నమా? ఎవరూ జోశ్యం చెప్పే పరిస్థితిలో లేరు.

అన్నిరాష్ట్రాలలోని కాంగ్రెసు వాదులు, నాయకులలోనూ యీ ప్రశ్నలు ఉదయిస్తూనేవున్నాయి. ముఖ్యంగా ఫిబ్రవరిలో ఎన్నికలు జరగవల్సిన రాష్ట్రాలలో నాయకులను యీ ప్రశ్నలు వేధిస్తున్నట్లు స్పష్టం. కర్నాటక ముఖ్యమంత్రి అర్సు ఇంతవరకు ఎంతోబింకంగా సాగినా ఇప్పుడిప్పుడే మెత్తబడుతున్నాడు. మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి అధిష్ఠానవర్గాన్ని సమస్యాపరిష్కారానికి గడువుపెడుతూ, అప్పటికి తేలకపోతే మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు స్వాతంత్ర్యం ప్రకటిస్తుందని హెచ్చరించారు.

ఇట్లా విపరీతధోరణులకు పోకుండా మధ్యేమార్గం అనుసరిస్తున్నది ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి, పి.సి.సి అధ్యక్షుడు వారు కాంగ్రెసు సంస్థలో సమైక్యత, ఇందిరాగాంధి నాయకత్వం సమతూకంలో కావాలంటారు. ఇది పైనవున్న వారికి, ఇరుగుపొరుగు వారికీకూడా ఇష్టంగాలేదు. సరేసరి రాష్ట్రంలో గల కొందరికికూడా ఆమోదయోగ్యంగాలేదు. కారణం కొందరికి వెంగళరావు వ్యతిరేకత, ఇంకొందరికి బ్రహ్మానందరెడ్డి వ్యతిరేకత.

అయినా జాతీయస్థాయిలో కాంగ్రెసును చీలకుండావుంచే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. కొద్దిరోజులలోనే వీటి ఫలితం కూడా తెలుస్తుంది. ఈసారి చీలికతప్పనిసరి అయితే రెండోసారి కర్నాటక రాష్ట్రానికే యీ ఘనత దక్కుతుంది. ఇందిరకు వ్యతిరేకంగావుండి ఆనాడు నిజలింగప్ప చీలికకుకారణం అయితే, ఇప్పుడు ఇందిరాగాంధి పక్షాన్నే వున్న అర్సు కారణం అవుతున్నాడు. రక్తిచినను తతంగం సూత్రధారి అర్సేకదా! ప్రధానిగా వున్న ఇందిర ఆనాడు కాంగ్రెసుకు ప్రాణంపోయ గలిగింది. మరి ఈనాడు ఆమె పక్షాన్ని బలిష్టం చేయగలదా అనే ప్రశ్నకు కాలమే సమాధానం చెప్పాలి.

కాంగ్రెసునుండి తప్పుకొనే పక్షంలో డాక్టరు చెన్నారెడ్డి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనూ, అర్సు కర్నాటకలోనూ అన్నా డి.ఎం.కె. డి.ఎం.కె. మాదిరి ప్రాంతీయపార్టీని ఏర్పాటు చేయాలనుకుంటున్నారు. డాక్టరు చెన్నారెడ్డి సహచరులు కొందరు జనతా పార్టీలో చేరేబదులు ప్రాంతీయపార్టీ పెట్టడాన్నే బలపరచారట. చెన్నారెడ్డి చెప్పిన విషయమే ఇది. అర్సుకు యిటువంటి ఆలోచన ఉన్నదని ఇందిరాగాంధి కర్నాటక పర్యటనలో అన్నారు.

ఢిల్లి వెళుతూ కర్నాటక ముఖ్యమంత్రి అర్సు మన రాజధానిలో కొంతసేపు ఆగి స్థానిక ప్రముఖులు చెన్నారెడ్డి వర్గీయులతో చర్చలు జరిపారు. మార్గాదివారిలో ఇటు, ఇటూ వున్నవారు — మంత్రులతో సహా ఉన్నారు. అసమ్మతి మంత్రులు కొంతలో వెంకయ్య పడ్డట్టుంది. ఎందుకంటే కాంగ్రెసులో—రాష్ట్ర కాంగ్రెసులో—ప్రజాస్వామిక విధానం లోపించిందనేదా

—పేజీ 6 [illegible]

నెల్లూరు జిల్లా

జనతా పార్టీ

16/567, గాంధీనగర్ - నెల్లూరు.

సభ్యులకు, సానుభూతిపరులకు

——ఆహ్వానము——

తే 21—11—77 ది సోమవారం ఉదయం 9 గంటలకు
నెల్లూరు జిల్లా జనతా పార్టీ నూతన కార్యాలయం
16/567, గాంధీ నగర్, నెల్లూరు-1 (ఎల్. ఐ. సి. ఆఫీసు
ఎదురువీధిలో) ప్రారంభోత్సవం

శ్రీ బెజవాడ పాపిరెడ్డి ఎం. పి. గారిచే
జరుపబడును

లోకనాయక్ శ్రీ జయప్రకాష్ చిత్రపటాన్ని
శ్రీ జి. సి. కొండయ్య
ఆవిష్కరింతురు.

సదరు కార్యక్రమాలలో తామెల్లరు పాల్గొన ప్రార్థన.

ఎం. నానాదాస్ ఎం. ఎల్. ఎ. కార్యదర్శి.
సోమిరెడ్డి రాజగోపాలరెడ్డి అధ్యక్షుడు.
జిల్లా జనతా పార్టీ.

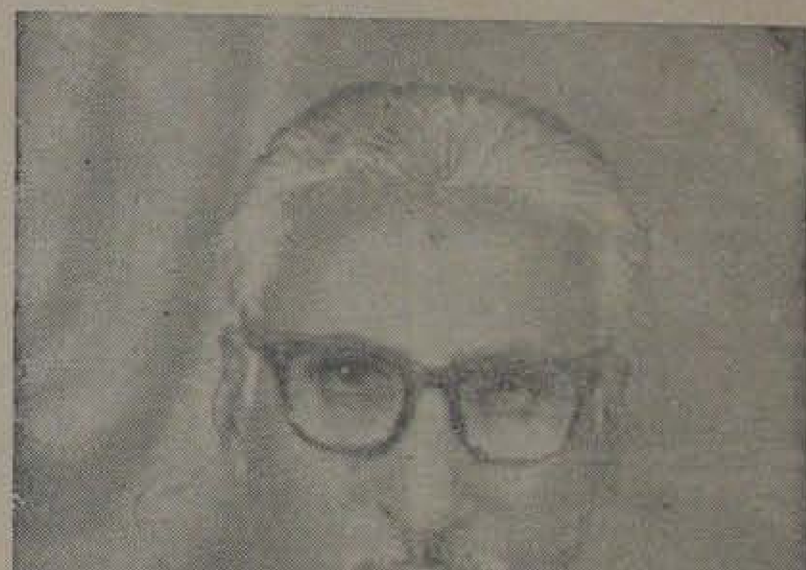

బంధుమిత్ర ప్రేమాస్పదుడు,
సజ్జన సౌజన్యమూర్తి,
మా మార్గదర్శి, శ్రేయోభిలాషి.

శ్రీ కోడూరు అయ్యపరెడ్డిగారు

భౌతికముగా మనుపీడి వర్షత్రయములయ్యె
వారి పవిత్ర ఆత్మశాంతికై తే 22–11–77 ది

తృతీయ వర్థంతి

సందర్భముగా
మా శ్రద్ధాంజలి సమర్పించుచున్నాము.

బంధుమిత్రులు.
చిన్నచెరుకూరు

కావలిలో గిరిజన కుటుంబంపై యస్. ఐ. దౌర్జన్యం; వివిధపార్టీల నిరసన

నిత్యం జరుగుతున్న సంఘటనలు, వాటి దుష్పరిణామాలు, కాలంలో వచ్చిన మార్పు ఇవేవీ అధికార్లలో కూడా కనువిప్పు కలిగించడం లేదు. ఒకరు చేసిన తప్పే మరొకరు చేస్తున్నారు; ఒకరు కొనితెచ్చుకున్న ఇక్కట్లనే మరొకరు కోరి తెచ్చుకొంటున్నారు. ఒకరి అనుభవం ఇంకొకరికి మార్గదర్శకం కావడం లేదు. మానవనైజం విచిత్రంగానే వుంటుంది!

హరిజనులు, గిరిజనులమీద దౌర్జన్యాలు జరిగితే, తీవ్రమైన విషయంగా పరిణమిస్తున్నదనేది ఈనాడు పోలీసులకే కాక పసిపాపడికూడా తెలుసు. హరిజనులు, గిరిజనులమీదేకాదు; అసలు దౌర్జన్యమనేదే చెలామణీ కాని రోజులు. నిన్న మొన్నటి సంఘటనలు: ముత్తుకూరు పోలీస్‌స్టేషన్‌ లాకప్‌లో ఒక స్త్రీ దుర్మరణంపాలైంది; అది ఆత్మహత్యగా మభ్యపెట్టజూశారు. కాని ఆ బరుకు ఏమైంది? ఆ ఎస్. ఐ. రిజర్వ్ అయ్యాడు, సస్పెండు అయ్యాడు, కానిస్టేబిల్స్ అందరూ చెట్టుకొకరు పుట్టకొకరుగా బదిలీ అయ్యారు. రెండవసంఘటన: ఆత్మకూరు బి. డి. ఓ. ఒక హరిజన వృద్ధురాల్ని మాలలంజ అని తిట్టాడని ఆమె కేసుపెట్టింది. తన తల్లిని అవమానించకపోయారని రిపోర్టు యివ్వబోయిన తననుబలవంతంగాలాక్కుపోయారని ఆమె కొడుకు రిపోర్టుఇవ్వగా దానిమీద తమను ఎక్కడ అరెస్టుచేస్తారేమోనని, ఎం. ఎల్. ఎ. వగైరాలు యాంటిసిపేటరీ బెయిల్ తీసుకోవడం జరిగింది.

** జిల్లా వార్తలు **

నిత్యం ఇటువంటి సంఘటనలు కళ్లారా చూస్తూ, కావలి పోలీస్ సబ్‌ఇన్‌స్పెక్టరు ఒక గిరిజన (ఎరుకల) కుటుంబంమీద దౌర్జన్యం చేశాడంటే ఏమనుకోవాలి? కావలిలో అగ్ని వెంకటరత్నం అనే ఎరుకల కులస్తుడు ప్రభుత్వస్థలాన్ని కొంత ఆక్రమించుకొని, గుడిసె వేసుకొని చాలకాలం నుండి వుంటున్నాడట. పసుపులేటి వెంకయ్య అనే రిటైర్డ్ ఎస్. బి. కె. ఆ గిరిజనుడికి మధ్య ఆ స్థలంవద్ద తగాదా వచ్చిందట. వెంకయ్య పోలీస్‌రిపోర్టుచేశాడో ఏమో, ఎస్.ఐ. శ్రీ ఫక్రుద్దీన్‌ ఆ గిరిజనుని స్టేషన్‌కు పిలిపించి బెదిరించి పంపాడట. అంతటితో పూరుకోకుండా, మరు రోజు ఆ గిరిజనుడి ఇంటికిపోయి ఆ వృద్ధుడి మీసాలు పట్టుకొని లాగి బాదింది, ఒకతని కొడుకు కోడలిని దుర్భాషలాడి, పైనబడి కొట్టాడట.

ఈ సంఘటనమీద స్థానిక జనతా, మూడు కమ్యూనిస్టుపార్టీలు, సోషలిస్టు ఫోరం, వ్యవసాయ కార్మికసంఘం, మున్సిపల్ వర్కర్స్ యూనియన్‌ పెద్దలు 10 తేది ఎం. ఎల్. సి. శ్రీ ఎం. మాధవరావు ఇంట్లో సమావేశమై, ఎస్. ఐ. దౌర్జన్యమును గర్హిస్తూ, తక్షణం అతనిని బదిలీ చేసి, బహిరంగ విచారణ జరిపించాలని కోరారు. ఈ సందర్భంలో విడుదలచేసిన ప్రకటనలో ఆర్. సుందరరావు, బి. శివరామ సుబ్బయ్య, సి. వెంకటేశ్వరరావు, ఎం. మాధవరావు, పి. నాగేశ్వరరావు, దామా వెంటయ్య, పి. బి. సుబ్బారావు, బి. బి. నరసింహాచార్యులు సంతకాలు చేశారు.

లేబూరు- మానభంగమా?

“...నాతోటి అసహాయ వనురాళ్ళు, దీనురాళ్లు ఇంకెందరో వున్నారు. ఒంటరిగా జీవితాన్ని నడిపే ఆడమనిషికి సమాజములో బత్తిరెడ్డిలాంటి కామాంధులు, సంఘవిద్రోహులు, రాక్షసులు వున్నంత వరకు రక్షణ అనేదిలేదు. ఆడదాన్ని తనమానాన తనను బ్రతకనివ్వరు.”

అనేముగింపు వాక్యాలతో లేబూరుకు చెందిన శ్రీమతి పి. అనసూయమ్మ తాను గురైన మానభంగ సంఘటనను గూర్చి పూసగ్రుచ్చినట్లు కథనంతో ఒకప్రకటనను ఒకపురుషుని వెంటపెట్టుకొనివచ్చి స్వయంగా ఇచ్చింది. ప్రకటన కాగితం ఇవ్వడమేకాదు, ఆమె కన్నీరుమున్నీరుగా ఏడుస్తుండగా, వెంటవచ్చినవ్యక్తి ఆమె దీనగాథను వివరించాడు.

సంఘటనను గూర్చి ఆమె కథనం సంక్షిప్తంగా ఇదీ:

ఆమె వయస్సు 34 సంవత్సరాలట. ఒకటిన్నర సంవత్సరంనుండి గ్రామంలో సంఘసేవలో పాల్గొంటూ వ్యవసాయ కార్మికులకు సేవచేస్తున్నదట. ఆ ఊర్లో బరు

—కొరవ 10వ పేజీలో

విడవలూరుకు మళ్ళీ డిగ్రీకాలేజి!

విడవలూరు పి. ఆర్. ఆర్. గవర్నమెంటు కాలేజిని మళ్ళీ 'డిగ్రీకాలేజి' చేశారు. డిగ్రీ తరగతుల్లో విద్యార్థుల సంఖ్య తగినంతగా లేదనే కారణంతో సంవత్సరం క్రింద ఆ కాలేజీస్థాయిని తగ్గించి, డిగ్రీతరగతులు లేకుండా చేసి, జూనియర్ కాలేజిగా మార్చి వేశారు. తర్వాత కోవూరియులనుండి, ముఖ్యంగా విడవలూరు పరిసర ప్రాంతాలనుంచి వత్తిడి ఎక్కువగా వచ్చినట్లుంది; ఎమ్మెల్యే శ్రీ పెళ్ళకూరు రామచంద్రారెడ్డి ప్రయత్నమూ వున్నట్లుంది. ఎట్లా అయితేనేం, విడవలూరు కాలేజిలో డిగ్రీతరగతులను పై విద్యాసంవత్సరం నుండి పునరుద్ధరించవలసిందిగా ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు పంపించింది.

విడవలూరుకాలేజీకిపోయిన ప్రతిష్ఠను తెచ్చుకున్నది. దాంతోపాటు స్థాయి కూడా నిలబెట్టుకుంటే సంతోషిస్తాం.

STATE BANK OF INDIA

POST BOX No. 2

NELLORE-524001.

AUCTION NOTICE

The following items of machinery belonging to M/s SRI VENKATESWARA CARTONS INDUSTRY, NELLORE and under hypothecation to State Bank Of India, Nellore Branch will be sold in public auction commencing at 10 a. m. 7—12—77 at the premises of M/s Sri Venkateswara Cartons Industry 19/67-B, Balaji Nagar, Nellore for recovery of the bank's dues.

Persons desirous of participating in the auction should deposit a sum of Rs. 500 in the bank as initial deposit for participation in the auction.

The items of machinery can be verified by the intending bidders during 3-00 p. m. to 5-00 p. m. on 1—12—77 to 5—12—77 under prior arrangements with the undersigned.

The bank reserves the right to postpone/cancel the auction, should the bid is not to the expected level or the number of bidders are not adequate.

The bid amount when the bid is finalised, should be paid in cash into bank before the machinery is lifted.

Nellore
14—11—77

S. S. N. MURTHY,
Branch Manager..
State Bank of India,
Nellore.

LIST OF MACHINERY

1. One Nagapat Board Cutter Heavy duty fitted-Foot operated
2. One Indian make ideal super platen printing machine with 2 HP. electric motor (3Phase).
3. One Indian make ideal punching, screwing and creasing machine.
   Heavy duty for power with 2 HP. Electric Motor (3 phase)
4. One paper cutting machine
5. Wire stitching machine
6. Hand operated hard press
7. Weight for Board Cutter
8. Hand operated stapling machine
9. Hand operated led cutter
10. Types for printing machine
11. Accessories
12. One wooden table
13. Wooden racks 2
14. Cane chairs 2
15. Cane tea-poy 1
16. Garden Chairs 2
17. Wooden stool 1
18. Card board yellow pulp paper 12 bundles (Weight 24 groces)

* * * సింహపురి సమస్యలు

ఒక పెద్ద మురికిగుంట ఆత్మకూరు బస్టాండ్!

ఈ శీర్షిక పాఠకులలో ఆసక్తిని రేకెత్తించగలుగుతున్నదికాని, మునిసిపాలిటీని కదిలించలేక పోతున్నదేమో ననిపిస్తుంది. ఎందరురాసినా, ఏమిరాసినా, ఎంతరాసినా కించిత్‌కూడా చలనంలేదు; వాగుకుంటే మనదేంపోయిందిలే అన్నట్లుగా వుంది మునిసిపాలిటీ వైఖరి. మునిసిపాలిటీఅంటే జడపదార్థంకాదు; జీవమున్న సంస్థ. అంటే కమిషనర్లు, ఇంజనీర్లు, హెల్తాఫీసర్లు సకలసిబ్బంది సిబ్బందితో కూడిన సంస్థ. ప్రజాభిప్రాయాన్ని రవ్వంతైనా పాటించడంలేదంటే, పాటించినట్లు నటించడంకూడా లేదంటే, వ్రాసుకోవడం ఎందుకా అనిపిస్తుంది.

ఉదాహరణకు చూడండి. పెద్దసమస్య లక్కరలేదు; చిన్నదేచూడండి: గాంధీ బొమ్మవద్ద మధ్యవతివారి అగ్రహారం సందును సిమెంటురోడ్డు చేశారు. ఆ రోడ్డ నిర్మాణం ఎట్లావుందా అనే సంగతి వదిలేద్దాం. రోడ్డువేసేటప్పుడు ట్రంకురోడ్డు పేవ్‌మెంట్‌మీద మట్టిదిబ్బలు తెచ్చిపోశారు. నెలలుగడిచినా అవి అక్కడే వున్నాయి. పాదచారుల రాకపోకలకు అడ్డువడుతూ, మునిసిపాలిటీ దిక్కుమాలినతనాన్ని చాటిచెప్తూ అక్కడే వున్నాయి. తిప్పరాజువారి వీధిలో కె. వి. ఆర్. పాఠశాల నిర్మాణం పూర్తి అయి చాలాకాలమైంది; కాంపౌండు గోడ కట్టికూడా నెలలుగడచింది. అయినా ఆ వీధిలోని మట్టిదిబ్బలను ఈనాటికీ తొలగించలేదు. ఆ మట్టివల్ల వీధి వాలుగా తయారైంది. ఈ వీధిలో లైట్లు ఏ నాడూ వెలుగవు. చీకట్లో గ్రుడ్డివాడు అడుగు వేసినట్లు నడవవలసివస్తుంది. ఇది ఉదాహరణకు చెప్తున్నది; టవున్‌లో ఇటువంటి దృశ్యాలు అసంఖ్యాకం!

ఫోటోలు తీయండి, పంపండి!

సింహపురిలో ఎంతోమంది ఔత్సాహిక ఫోటోగ్రాఫర్లున్నారు. సింహపురి సమస్యల శీర్షిక క్రింద మేము ఒక పేజీ వ్రాసేదాన్ని, వారు ఒక్క ఫోటోతో కళ్ళకు కట్టవచ్చు, మెదడును కదిలించవచ్చు అనుక్షణం, అడుగడుక్కు ఇలా బొమ్మ తీయతగిన సన్నివేశాలు, పరిస్థితులు మన టవున్‌లో వున్నాయి. ఫోటోలు తీయండి, మాకు పంపండి, కృతజ్ఞతతో వాటిని ప్రకటిస్తాం.

—జమీన్‌రైతు

పారిశుద్ధ్యపరిస్థితి మరీ ఘోరం. సైడ్ కాలువలు పూడిపోయి, రెండు చినుకులు పడితే మురికినీరంతా వీధుల్లోపారి, గబ్బు కొడుతూ, అడుగుపెట్టాలంటే వొళ్ళుజలదరిస్తున్నది. సందులు గొందెల సంగతి పోనీండి, నెల్లూరుకు బీచ్‌తోసమానమైన ట్రంకురోడ్డులో, తిప్పరాజువారి సత్రంముందు రోడ్డుకిరువైపులా నీరునిలిచి, మురిగి, దోమలకు నిలయమై చెండాలంగా వుంటున్నది. వర్షంపోయిన నెలరోజులకు కూడా ఈ మురికిగుంటలు అట్లేవుంటున్నాయి. చినుకుపడితే టవున్‌లో ఏరోడ్డూ, ఏవీధీ అడుగుపెట్టడానికి అర్హంగానే వుండడం లేదు. చెత్తగుట్టలు పేరుకపోతున్నాయి, టవునేఒక మురికికూపవు రూపు దాల్చుతున్నది. అనారోగ్యానికి ఇంతకంటే ఏమి కావాలి? టవున్‌లో జ్వరాలు ముంచుకొని వున్నాయంటే, పారిశుద్ధ్యం లోపించడం వల్లనేనని ఎందుకనుకోగూడదు?

కొత్తకమిషనర్ పట్నాయక్‌గారు కాలినడకన టవున్‌లో తిరగగలిగితే, దుర్భరమైన పారిశుద్ధ్య పరిస్థితి ఆయన మనసుకువస్తుంది; మావ్రాసేశ్రమ తప్పుతుంది!

* * *

టవున్‌లో అధికారికమైన బస్టాండ్లు మూడున్నాయి రెండు మునిసిపాలిటీవి; ఒకటి ఆర్. టి. సి. డి. ఆర్. టి సి బస్ స్టేషన్ కొత్తది; అంత మంచి కట్టడంలో అపరిశుభ్రత కలుపెడుతున్నారనే అసంతృప్తి తప్ప, దాన్నిగూర్చిన ఆక్షేపణలు లేవు. ఉండేదంతా మునిసిపల్ బస్టాండులదే! ఆ రెంటిలో ఆత్మకూరు బస్టాండుదే హీనమైన పరిస్థితి. దాని దుస్థితినిగూర్చి శ్రీ తిక్కవరపు సుకుమారరెడ్డి అనే పాఠకుడు వర్ణిస్తున్నారు చదవండి-

“అది బస్టాండుకాదు, దొరువు. బస్టాండు అనబడే ఆప్రదేశం అసలేపల్లం; అందులో గుంటలు, గోతులు, వర్షంవస్తే

—కొరవ 8 వ పేజీలో

మళ్లీ ప్రత్యక్షం!

కొంతకాలంపాటు ప్రజలు మరచి పోయిన సమ్మెలు సత్యాగ్రహాలు బంద్‌లు ధర్నాలు మళ్లీ ప్రత్యక్షమవుతున్నాయి. ఎక్కడబట్టినా కార్మికతగాదాలు, విద్యార్థుల సమస్యలు, ఉద్యోగుల అసంతృప్తులు పెచ్చు పెరిగి పోతున్నాయి. ఫ్యాక్టరీలు, కాలేజీలు, ఇతర సంస్థలు మూతపడుతున్నాయి. మూడునాలుగేళ్ల నాటి అశాంతి పరిస్థితి పునరావృతమవుతుందా అనే భయ సందేహాలు కలుగుతున్నాయి.

జనతా ప్రభుత్వం వీటినొక సమస్యగా తీసుకుంటున్నట్టులేదు. ప్రజాస్వామ్య పునరుద్ధరణలో ఇవీ ఒక భాగమని దాని అభిప్రాయం. ఎమర్జెన్సీలో పరిహరించబడిన ప్రజాస్వామ్య విలువలను పునరుద్ధరించినట్లైతే, ఇవీ పునర్ ప్రవేశిస్తున్నాయనేది దాని అభిప్రాయమేమో తెలియదు. ఈ ఉద్యమాలు, ఆందోళనలు ప్రారంభంలో తేలికగానే వుంటాయి; శాంతికి భంగకరం కాకుండానే వుంటాయి; ఉత్పత్తులకు, చదువులకు, ఇతర కార్యక్రమాలకు నష్టదాయకం కానట్టే వుంటాయి; కాని, చివరకొచ్చేవరకు శృతిమించి, అదుపుతప్పి అల్లకల్లోలంగా తయారవుతాయి. గతానుభవం ఇది. ఇప్పుడు మాత్రం అందుకు భిన్నంగా ఎందుకువుంటుంది? ప్రభుత్వము, పాలకపార్టీలు సందు ఇచ్చినపుడు, పూర్వంకంటే తక్కువ ఎందుకవుతుంది?

జనతా, మార్క్సిస్టుపార్టీలు నవంబరు 23 తేది బంద్‌పిలుపునిచ్చాయి. వెంగళరావు ప్రభుత్వాన్ని బర్తరఫ్‌చేసి, రాష్ట్రపతి పాలన విధింపచేయాలనేది ఈ బంద్ వుద్దేశ్యం. ఆరోజు ప్రజాజీవితాన్ని స్తంభింపజేసి, రాష్ట్రప్రజలు వెంగళరావు ప్రభుత్వానికి పూర్తిగా వ్యతిరేకంగా వున్నారనిరుజువుచేసి, ప్రభుత్వం రద్దుకు చరణ్‌సింగ్‌కు ఒక 'సాకు' కల్పించడమే వారి ఎత్తుగడ. లేకుంటే, ఫిబ్రవరిలో ఎన్నికలు వచ్చి తీరాలి. 42 వ రాజ్యాంగ సవరణ ఈలోగా పార్లమెంటు ఆమోదం పొందితే, వెంగళరావు ప్రభుత్వం దానంతటది రద్దుకావాలి. ఎటొచ్చీ రెండు మూడు నెల్లో, వెంగళరావు ప్రభుత్వం వుంటదో వూడదో ప్రజాస్వామ్యయుతంగా తేలిపోనున్నపుడు, ఇప్పుడు దౌర్జన్యంగా దాని పీకనొక్కి చంపే ప్రయత్నం ఏమిటి?

జనతాపార్టీవారు, మార్క్సిస్టులు ప్రజాస్వామ్యం తమకు ప్రాణవాయువంటున్నారు. దాన్ని వుద్ధరించడానికే తాము అవతారం దాల్చామంటున్నారు. ఉత్తరాది రాష్ట్రాలలో లోక్‌సభ ఎన్నికలలో ప్రజలు కాంగ్రెస్‌ను పూర్తిగా ఓడించారుకాబట్టి, అభిశంసించారుకాబట్టి, ఆ రాష్ట్రాల్లోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు కూడా ప్రజావిశ్వాసాన్ని కోల్పోయినట్టు లెక్కకాబట్టి, వాటిని రద్దుచేసి కొత్తగా ఎన్నికలు జరుపుతామన్నారు; జరిపారు; జయంపొందారు. లోక్‌సభ ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ ఆధిక్యత పొందిందికాబట్టి; ఆ రాష్ట్రాల్లోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలను పూర్తికాలం బ్రతకనిస్తామని అధికారంలోవున్న జనతా నాయకులు వుదారంగా ప్రకటించారు. ఇంతలోగానే రాజ్యాంగ విరుద్ధమైన మార్గాన వెంగళరావు ప్రభుత్వాన్ని బర్తరఫ్ చేయించుటకో, చేయుటకో కృత్రిమ పరిస్థితులను కల్పించుటకు ప్రయత్నించడమేమిటి?

ఎంత ప్రజాస్వామ్యాన్ని పునరుద్ధరించినా, ఎమర్జెన్సీ అత్యాచారాలను ఎంతగా ప్రచారం చేసినా, ఆర్థికవిధాన మార్గాన్ని తల్లక్రిందులుగా మార్చివేశామని ఎంతచెప్పినా, కాంగ్రెస్ ఎంతగా సంక్షోభానికి గురియైవున్నా, ఆంధ్రలో జనతా, మార్క్సిస్టుపార్టీలవారికి అంత పట్టు దొరకలేదు. రేపు ఎన్నికలలో తాము గెలవగలమనే నమ్మకం; అభివృద్ధి కార్యక్రమాలన్ను, హరిజన గిరిజన బలహీనవర్గాల సంక్షేమ కార్యక్రమాలను వెనుకముందు చూడకుండా అమలు జరుపుతూ, జనరంజకదక్షతతో, మార్క్సిస్టులవంటి కాంగ్రెసేతర పార్టీలను తొడతట్టి సవాల్‌చేసే స్థితిలోవున్న వెంగళరావు ఎన్నికలవరకు అధికారంలోవుంటే కొన్ని సీట్లయినా పొందగలేమనే అధైర్యం వారిలో ఏర్పడింది. అందువల్లే కాంగ్రెసును, వెంగళరావును ప్రభుత్వంలో లేకుండాచేయడానికి వ్యూహం పన్నారు. అదే ఈ పిలుపు యిచ్చిన బంద్!

ఈ బంద్ అప్రజాస్వామికమైనది. ప్రజలకు సంబంధంలేనిది. ఎన్నికలలో తేల్చుకోవలసిన సమస్యను, అప్పుడు పరీక్షకు పెట్టవలసిన ప్రజలను ఇప్పుడు వీధిలోకి లాగడం ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిహసించడమే అవుతుంది. జనతాపార్టీ పెద్దనాయకులైనా ఇటువంటి వుద్యమాలను వారించడం బాగుంటుంది. ★

రోడ్లశాఖ అబందర పనులు

పి. డబ్ల్యు. డి., రోడ్డు భవనాలశాఖవారి నిర్మాణాలు చూస్తుంటే పిల్లకాయలు వానా కాలంలో నీళ్ళకు కట్టలువేసి, తూములు కట్టి తమాషాగా ఆడుకునే ఆటలు గుర్తుకొస్తున్నాయి. కొన్ని ఉదాహరణలు చూడండి.

ఉదయగిరితాలూకా జడదేవివద్ద ఒక వంకకు 60 వేల రూపాయలు ఖర్చుచేసి తూము కట్టించారు. మొన్నకురిసిన వర్షానికి అది ఆనవాలులేకుండాపోయింది. ఆ తాలూకాలోనే తీవుగుంటపాళెంవద్ద వంకను మూడేళ్ళక్రితం ఒకే ఒక తూము కట్టించారు. గత సంవత్సరం వర్షాల్లో ఆ తూముగుండా నీరుపోలేక రోడ్డును కోసేసింది. తర్వాత మరొక తూము కట్టించారు. మొదటిదే విశాలంగా కట్టించివుంటే ఈ అనవసర వ్యయం వుండేదికాదుగదా? ముందు ఆలోచన లేకుండా ఎస్టిమేట్లు వెయ్యడంవల్ల ఈ విధంగా ప్రజాధనం హారతికర్పూరం అయిపోతూంది.

కందుకూరు తాలూకా పోకూరు చెరువు మీద వంతెన ఎప్పుడూ రిపేరులోనే ఉంటుంది. అయినా బస్సులు లారీలు దాని మీద విపరీతమైన వేగంతో పోతూనే ఉంటాయి. ఎండాకాలం అంతా ఊర్కేవుండి, ఇటీవల వంతెన రిపేరు ప్రారంభించారు. డైవర్షన్‌రోడ్డు చెరువుగుండావేశారు. మొన్నవానలకు ఆ రోడ్డు నామరూపాల్లేకుండా పోవడంతో రాకపోకలు బంద య్యాయి. వర్షాకాలంలో చేసిన పనంతా బూడిదపోసిన పన్నీరయింది.

చెప్పాలంటే ఇట్లాంటివి అసంఖ్యాకం. ఇట్లా ప్రజాధనం దుర్వినియోగంకాకుండా ప్రభుత్వం జాగ్రత్తతీసుకోలేదా? ఒకపనికే రెండుసార్లు డబ్బు ఖర్చుపెట్టాల్సి రావడం ఎంత నిర్బాధ్యత? ఎంత నిర్లక్ష్యం? దీనిమీద అదుపువుండాల్సిన అవసరం లేదా?

—సి. హెచ్. లక్ష్మీనారాయణ
పామూరు

★

పోలియో స్పెషలిస్టులు

పోలియో వ్యాధికి గురైనవాళ్ళు చాలా దురదృష్టవంతులు. ఇది ఎక్కువగా పసితనంలోనే రావడం మరీ విషాదకరం. ఈ వ్యాధివల్ల మరణంరాదు, కాని జీవితం దుర్భరమవుతుంది. అందుకు కారణం—ఇది మందులేని వ్యాధికావడమే. వ్యాధి నివారణకు ఉపయోగపడే 'చుక్కల మందే' ప్రస్తుతానికి శరణ్యం.

ఐతే ఈ వ్యాధిగ్రస్తులను మోసంచేసే వాళ్ళు చాలామంది తయారవుతున్నారు. వీళ్లు 'పోలియో స్పెషలిస్టు'లమంటూ పత్రికా ప్రకటనలు, కరపత్రాలు వేస్తారు. కొందరైతే, తాము పోలియోకు మందు కనిపెట్టేశామని ప్రచారంచేసుకుంటూ నానాహంగామా చేస్తున్నారు. మేము ఫీజు తీసుకోము; ప్రజాసేవే మా పరమావధి— అని చెప్పుకొంటూ మందుల ఖర్చుపేరిట వందలు వందలు గుంజుతున్నారు.

ఈ 'పోలియో స్పెషలిస్టులు' కరపత్రాలద్వారాగానీ, పత్రికల ద్వారాగానీ ప్రకటనలు చేసుకోవడం చట్టరీత్యా నేరం. వారేకాదు; పత్రికా సంపాదకులు, కరపత్రాలు అచ్చువేసిన ప్రెస్సుయజమానులు కూడా నేరస్తులే. అధికారులు తమ బాధ్యతలను గుర్తిస్తే ఈ చట్టవ్యతిరేక కార్యక్రమాలు ఆగిపోగలవు. ఇంతకూ ప్రజలు గుర్తించవలసిందేమిటంటే, సామర్థ్యం, యోగ్యత గల్గిన డాక్టర్లు పత్రికల్లో, కరపత్రాల్లో ప్రచారంచేసుకోరు. ఈ 'స్పెషలిస్టు'లమనిచెప్పుకొనేవారు చేసేప్రకటనలు జనంకోసంకాదు, తమకోసమే. అది ప్రజలు

—కొరవ 8 వ పేజీలో

6 నెలలకు 5 వేలు!

రైతులకు సదవకాశం

నిత్యకళ్యాణి లేక తురకమల్లె

(VINCA ROSEA)

రైతులపాలిటి వరప్రసాదిని. ఆరునెలల పంట; ఎకరాకు 5 వేల రూపాయలు ఆదాయం, ఇసుకనేలలకు ఎత్తిన పైరు.

సులభమైన సేద్యం, తక్కువ పెట్టుబడి, ఎక్కువ అదాయం.

ముందుగానే మార్కెట్ గ్యారంటీ ఇస్తాము.

విత్తనాలు సరఫరాచేస్తాము— సాగు పద్ధతుల సలహాలు ఇస్తాము— పైరును పర్యవేక్షిస్తాము.

—వివరాలకు—

హెర్బ్స్ ఇండియా (బ్రాంచి)

(ఆత్మకూరు బస్‌స్టాండు ప్రక్కన)

జేమ్స్‌గార్డెన్ - నెల్లూరు - 2.

బి. ఎన్. మీద ఒక ప్రామాణిక గ్రంథం రావాలి!

మేము - మీరు

స్వర్గీయ బి. ఎన్. రెడ్డిగార్నిగూర్చి మీ సంపాదకీయం (నవంబరు 11) సముచితంగానూ, సమంచితంగానూ ఉంది. ఆయన వ్యక్తిత్వాన్ని, ప్రతిభావ్యుత్పత్తులను, కళాతపస్సును చిరుఅద్దంలో చూపారు.

నిజంగానే బి. ఎన్. యుగకర్త. తెలుగు చిత్రపరిశ్రమేకాదు, యావత్ తెలుగు దేశమూ ఆయనకు రుణపడివుంది. విమల్ రాయ్, దేవకీబోస్ కోవకుచెందిన కళా

—కొరవ 6 వ పేజీలో

Andhra Pradesh State Electricity Board
TENDER NOTICE

Sealed Tenders in prescribed Tender Form will be received by the undersigned upto 15-00 Hours on 30—11—1977 for casting of (a) 8.23 Mts. (27'-0") long R. C. C. Poles: (b) 7-23 Mts. (24'-0") long R. C. C. Poles at Gudur R. C. C. Centre.

The Tenders will be opened at 15-30 Hours on the same day.

Sl. No	Specification	Name of Work	Approximate value of work	E. M. D. to be paid
i)	8/77-78	Casting of 8.23 Mts. (27'-0") long R.C.C. Poles at Gudur R. C. C. Centre.	Rs 10,000/	Rs 250
ii)	9/77-78	Casting of 7.32 Mts. (24'-0") long R.C.C. Poles at Gudur R. C. C. Centre.	Rs 11,300/	Rs 270

(2) The prescribed Tender Schedules are available for Sale in the Office of the Divisional Electrical Engineer, Operation, Nellore, Kotamitta. The cost of each Tender Specification is Rs 5-15 Ps.

(3) The Tender Specification for each work is to be purchased separately The cost of each Tender Specification is to be paid in the form of Demand Draft in favour of "Divisional Elecl. Engineer/Operation/Nellore" payable on "State Bank of India/Nellore The Money orders towards cost of Tender Schedule will be rejected. The Specification will be sold upto 5-00 P. M. On 29—11—1977.

The conditions and details are available in the Tender form.

(Sd.) R. MANOHARA RAO,
Divisional Electrical Engineer,
Operation/Nellore.

ప్రోనోట్లు, ఇతర ముఖ్యమైన డాక్యుమెంట్లు, పాత కాగితాలను పదికాలాలపాటు పదిలపరచుకొనే సదవకాశం

జెరాక్స్

ఫోటో ప్రింటింగ్ సర్వీస్

ఈ యంత్రంతో కాపీచేయబడిన పత్రాలకు అటెస్టేషన్ అవసరం లేదు. ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకోండి.

శ్రీ రాఘవ ఇన్‌స్టెంట్ కాపీయింగ్ సెంటర్

డి. సి. హరిబాబు

ఫోన్: 649

16/29 తొన్నలగడ్డవారివీధి

(రాధా థియేటరువద్ద)

నెల్లూరు.

మావద్ద

బెడ్‌షీట్లు

రగ్గులు

శాల్వలు

మఫ్లర్‌లు

స్వెట్టర్లు

లభించును.

మాడరన్ స్టోర్స్

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

Phone : 421, 1792

మావద్ద స్టీలు

ఫోల్డింగు కుర్చీలు,

టేబిల్సు, ఈజీచేర్సు

హోల్‌సేలుగా లభించును.

గుప్తా ఏజన్సీస్

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

(సూరీ డ్రస్సెస్ ఎదుట)

కడప సబ్ జడ్జి కోర్టులో

E. P. 98/76 .O. S. 8/72

కరమల చినసుబ్బమ్మ —పిటిషనరు

Vs

కరమల చిన్నవోబన్న —రెస్పాండెంటు

ప్రతివాది తాలూకు ఆస్థి యీక్రిందిది కోర్టులో తే 16-1-1978 దిన పగలు 11 గంటలకు వేలం వేయబడును. సవాలుదారులు సవాల్ చేసుకొనవచ్చును.

—షెడ్యూలు—

కమలాపురం తాలూకా, కొగటం గ్రామ పొలంతోని జె. డి. తాలూకు ఆస్థి భూమికి నెంబరువారి వివరము- ప్లైయింటు ఎ. షెడ్యూలు, 5వ అయిటము- సర్కారు కుష్కి డి. నెం. 623, యు 10-14 సెంట్లు తరం 9-94 పై. సొరెడ్డిచేను, పైకి రాసిన 1/8 భాగం. అందాజు క్రయంః రు 2000

—కె. క్రిష్ణమూర్తిరావు,
వాది అడ్వకేటు, కడప

తక్కువ ఖర్చు, తేలిక సేద్యం, అధిక ఆదాయం

నిత్యకళ్యాణి- సాగు, మార్కెటు, ధరలు

తక్కువఖర్చు, సులభమైన సేద్యంతో మంచి ఆదాయాన్నిచ్చే 'నిత్యకళ్యాణి' లేక 'తురకమల్లి' (Vinka Rosea) గురించి ఇదివరకొకసారి ఈ శీర్షికక్రిందే ఇచ్చాము. అప్పటికిది క్రొత్త; జిల్లాలో ఇద్దరు ముగ్గురు రైతులుతప్ప ఇంకెవ్వరూ వెయ్యలేదు; దానిసంగతి రైతులకు అసలు తెలియదు. ఇప్పుడుదాని సాగు విస్తీర్ణం పెరిగింది; మార్కెటు వసతులూ పెరిగాయి; గిరాకీకూడా ఎక్కువగానేవుంది. అందువల్ల రైతులకు మార్గదర్శకంగా వుండేందుకు 'నిత్యకళ్యాణి' సాగు, తదితర వివరాలు మరొకసారి అందిస్తున్నాము-

'నిత్యకళ్యాణి' మొండి మొక్క. ముదురు ఆకుపచ్చరంగులో మిసమిసమనే ఆకులతో, తెల్లని-క్రిమ్సన్ రంగు పూలతో గుబురుగా పరుచుకొని కంటికి నిండుగా ఆకర్షణీయంగా వుంటుంది 'నిత్యకళ్యాణి' చెట్టు. ఒక్క మరీతగురుబేగడి నేలలోతప్ప, ఇక ఎటువంటి నేలలోనైనా నిత్యకళ్యాణి వస్తుంది.

ప్రత్యేకతలు

'నిత్యకళ్యాణి'ని పశువులు ముట్టవు; చీడలు, తెగుళ్ళు ఆశించవు. వర్షాభావ పరిస్థితులనుకూడా తట్టుకొని నిలవగలిగినశక్తి దానికుంది. దీనికి సంబంధించి ఇంకోప్రత్యేకత- చెట్లనీడనకూడా పెరుగుతుంది; అందువల్ల టెంకాయతోపుల వంటి వాటిలోకూడా దీన్నిసాగుచేయవచ్చు.

దుక్కి, ఎరువులు

నేలచదరైతే ట్రాక్టరుతో మూడుసాళ్ల దున్ని, ఎకరాకు ఐదు బండ్ల పశువుల ఎరువు, 50 కిలోల బోన్‌మీల్ (ఎముకల పొడి) వేయాలి. సాగవుతున్న సారవంతమైన పొలమైతే పశువుల ఎరువుకాని, ఎముకల పొడికాని అవసరంలేదు. రసాయనిక ఎరువులు అవసరం లేకపోవడమేకాదు. అసలువేయకూడదు. రసాయనిక ఎరువులు ఎక్కువగావుపయోగించినందువల్ల మొక్కలోని 'ఆల్కలాయిడ్స్' అనే ఓషధిగుణం తగ్గిపోతుందని కొందరి అభిప్రాయం.

అదును, తడులు

వర్షాధారంగా అయితే సాగుకు జూలై-జనవరి మధ్యకాలంఅనువైనది; అక్టోబరు-డిసెంబరు మధ్యశ్రేష్ఠం. ఏమైనా ఆయా ప్రాంతాల్లో వర్షపాతాన్నిబట్టి ఈ అదునును నిర్ణయించుకోవడం బాగుంటుంది.

నీటివసతి కలిగిన నేలలలో జూన్-జనవరి మధ్యకాలం మంచిది.

వర్షాధారపు పంటకంటే, నీటివసతి నేలల్లోఎక్కువదిగుబడి వస్తుంది. నీటివసతి వున్నచోట్ల పదిరోజులకొకతడి పెట్టాలి. నీరునిల్వవుండడం మంచిదికాదు.

నారు

నారుపోసి, 50-60 రోజుల వయస్సు నారును నాటుటద్వారాకాని; లేక చల్లకం ద్వారాకాని 'నిత్యకళ్యాణి' సాగుచేయవచ్చు. ఏ పద్ధతికైనా ఎకరాకు ఒకకిలో విత్తనం చాలు.

నారుపోసేట్లుంటే, ఎకరా నారుకు రెండుసెంట్లదనారుమడికావాలి. నారుమడికి ఎక్కువగా ఎరువుతోలాలి. ఒక కె. జి. విత్తనాన్ని రెండు కే. జి.ల ఇసుకతోకలిపి చల్లి నీరు కట్టాలి. పన్నెండవరోజుకల్లా మొలకరావడం ప్రారంభమవుతుంది. 50-60 రోజులనారు నాటుకు మంచిది. ఎటు చూచినా ఒక అడుగు వుండేటట్టు మొక్కలనునాటాలి. విత్తనాలు చల్లేముందు రాత్రి వాటిని గోనెసంచిలో పోసి నీళ్లలో వుంచాలి. విత్తన శ్రేష్ఠతనుబట్టి ఫలితం ఆధారపడివుంటుంది. అందువల్ల మంచి విత్తనాలను, అంటే ఒకటవగ్రేడ్ విత్తనాలను ఎన్నుకోవాలి. ఒకటవగ్రేడ్ విత్తనం ఖరీదు కిలో రు 65లు వుండవచ్చు.

చల్లకం

చల్లకానికికూడా ఒక కిలో విత్తనాలు చాలు. రాత్రి నీళ్ళలోవుంచి, రెండుకిలోల ఇసకతోకలిపి, అప్పటప్పుడు కలియకలుపుతూ, పదరంగాపడేట్లు చల్లాలి. చల్లిన

—కొరవ 9 వ పేజీలో

మద్రాసులోని 'భువన అగ్రో సర్వీస్ కార్పొరేషన్' అనే సంస్థ ఒక కొత్తరకం నాగలిని తయారు చేసింది. మన మామూలు నాగలికి రెండు డిస్కులు అమర్చబడిన ఎద్దులతో దున్నుటకు అనుకూలమైన నాగలి ఇది. చిన్న రైతులకు వుపయోగంగా వుండవచ్చు.

కొత్త పెసర రకం ఎం. ఎల్. 5

కాయధాన్యపు పంటలలో పెసర ముఖ్యమైనది. తృణధాన్యములలో లభించే ప్రోటీనులకంటే రెట్టింపు ప్రోటీనులు పెసరలో లభించుతాయి. మనిషి ఆరోగ్యంగా పెరుగుటకు కావలసిన యామినో ఆమ్లములు పెసరలో లభించుతాయి. కేవలము తృణధాన్యములపైన, దుంపలపైన ఆధారపడేవారి ఆహారములో పెసర విధిగా వుండాలి.

సాధారణముగా పెసరపంటకు పచ్చ ఈనె తెగులుద్వారా ఎక్కువ నష్టము గలుగుతూంది. ఈ తెగులుకు లోనుగాని 'ఎమ్. ఎల్-1' మొదలైన రకాలనుకూడా విడుదలచేయడం జరిగింది.

పంజాబ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయము వారిచే ఎక్కువపంటనిచ్చే ఎమ్. ఎల్-5, ఎమ్. ఎల్-9, ఎమ్.ఎల్-1, ఎమ్. ఎల్-3 పెసరరకాలు రూపొందించబడి, అఖిల భారత సమన్వయీకృత పెసర అభివృద్ధి పథకముక్రింద వీటిని పరీక్షించడం జరిగింది. దిగుబడిలోను, మేలైన పంటకముల తయారీలోను ఎమ్. ఎల్-5 పెసరరకం ఇంతవరకూ విరివిగా రైతులు పండించుతున్న 'జవాహర్-45' రకంకంటే మేలైనదని నిరూపించబడింది. అందుచేతనే దీనిని దేశవ్యాప్తముగా పండించుటకు విడుదలచేయుటకు తగినచర్యలు తీసుకొనడం జరిగింది.

ఎమ్. ఎల్-5 లక్షణములు

మూంగ్ నం. 54 × సంకర-45 పెసర రకాలను కలిపి ఎమ్. ఎల్-5 సంకరరకం రూపొందించబడింది. ఈ పెసర పక్కలకు వ్యాపించకుండా నిడివిగాపెరిగి ఎక్కువ కాయలు కాస్తుంది. పచ్చ ఈనెతెగులును ఇది తట్టుకొనగలదు. ఎమ్ ఎల్-5 రకం పెసర 90 రోజులలో కోతకువస్తుంది. గోధుమపంటను పండించేచోట్ల అనంతరం మార్పిమార్పి ఈ పెసర రకమును పండించవచ్చును. పంజాబ్‌లో ఎమ్. ఎల్-5, ఎమ్. ఎల్-1 పెసర రకాలను పండించి ఫలితములను చూడగా ఎమ్. ఎల్-5 రకం హెక్టారుకు 1133 కి. గ్రా. పంటనివ్వగా, ఎమ్. ఎల్-1 రకం 1042 కి. గ్రా. పంటమాత్రమే పండినట్లుతేలింది. అంతేకాక రైతులు మామూలుగా పండించుతున్న 'జవాహర్-45' రకముకంటె ఎంతో మేలైనదని తేలింది

ఎమ్. ఎల్-5 సాగు

ఎమ్. ఎల్-5 విత్తనములను వరుసకు వరుసకు 30 సెం. మీ. దూరము వుండునట్టు వరుసలుగా నాటాలి. నీటిపారుదలలను నాటేసమయములో హెక్టారుకు 10 కి. గ్రా. పంతున నత్రజని, 40 కి. గ్రా. పంతున భాస్వరామ్లమును ఇచ్చే ఎరువులను వాడాలి.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

గెల్చింది రాజాగారైనా, విజయం ప్రజాపక్షానిదే!

'జమీన్‌రైతు' తొలిసంపుటాలలో

అనాటి జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు జరిగిన తీరు చూస్తుంటే నాటికీనేటికీ భేదం ఏమీ లేదనిపిస్తుంది. 1933 ఫిబ్రవరి 16 తేదీ 'జమీందారీరైతు' సంచికలో అనాటి జిల్లాబోర్డు ఎన్నికల తెరవెనుక తతంగం ఇట్లా వ్రాశారు:

"జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షపీఠమునకు ఎన్నికలుముగిసినవి. మండల మూర్ధాభిషిక్తము కుమారరాజాగారికే గావింపబడినది. కాని తెరమరుగున ప్రదర్శింపబడిననాటకమును కనులార గాంచిన వారలెవ్వరును ఇయ్యది జమీందారీ పక్షమునకు విజయమనితలంపజాలరు. గత పదిమాసములుగ కుమార రాజాగారును వారిమిత్రులు రెడ్డిగారును, తదేకదీక్షతో గావించిన విశ్వప్రయత్నముల వలనను, ఐశ్వర్యాధికార బలముల వలనను తుద కధ్యక్షపీఠమెక్కగలిగినను ప్రజాపక్షమునకు నైతిక విజయముగలిగిన దనుట నిర్వివాదాంశము.

"యెన్నికలముందు సర్కిలు విభజనములందు ప్రజలకుతీరని యపకారము జరిగినది. కుమారరాజాగారు తమకుండిన పలుకుబడి నుపయోగించి తనుయిచ్చవచ్చినట్టు సర్కిలు విభజనముల గావించుకొనిరి. అధార వ్యవహారముల దిక్కరించియు, దూరాదూరముల నన్వేషింపకయు, ప్రజాభిప్రాయమును నరకుగొనకయు, సర్కిలు విభజనము గావింపబడెను. రాజాగారికి పలుకుబడిలేని గ్రామములనుచీల్చి యే సంబంధములేని తమ యిష్టానువర్తులు బహుసంఖ్యాకులు గల గ్రామముల కంటగట్టిరి. రాజాగారి కనుకూలముగానిచోట్ల యెన్నికదారులకు సరియగు పోలింగుస్టేషనులును లేకుండాజేసిరి. ఇందుకు సూళ్ళూరుపేటలో జరిగినతంత్ర

—కొరవ 9 వ పేజీలో

కృత్తికా దీపోత్సవము

స్వస్తి శ్రీ పింగళనామ సంవత్సర కార్తీక శుద్ధ ౹౩ ఌ శుక్రవారమునకు సరియగు తే 25—11—1977 ది నెల్లూరు జిల్లా జన్నవాడ గ్రామంలో వేంచేసియున్న "శ్రీ మల్లికార్జునస్వామి కామాక్షితాయివార్ల" దేవస్థానములో సాయంకాలం 6-00 గంటలకు "కృత్తికా దీపోత్సవ" కార్యక్రమము అతి వైభవోపేతముగా జరుగును. కావున భక్తులెల్లరు విచ్చేసి, శ్రీవార్లను దర్శించి తీర్థప్రసాదములు స్వీకరించి తరించ ప్రార్థన.

ఉభయదాత

శ్రీమతి కందికట్టు రాజేశ్వరమ్మ

ఇట్లు,

భక్తజన విధేయులు,

శ్రీ మల్లికార్జునస్వామి కామాక్షితాయి
దేవస్థాన పాలకవర్గము.

నెల్లూరు కబుర్లు

విహార్మకుడు

ఒక తుఫాను తప్పింది- రెండోది తయారైంది!

గతగురువారం నెల్లూరుకు తుఫాను దెబ్బతీస్తుందని, రేడియో ప్రతి పదినిమిషాలకు హెచ్చరించింది. కాని అది మనను తప్పిపోయి, తమిళనాడును ధ్వంసం చేసింది; అక్కడ తెలిసినదాన్నిబట్టే 345! అది మనకేగాని వచ్చివుంటే, ఈపాటికి మన స్థితి ఎట్లావుండివుండేదో!

అది తప్పిపోయిందనుకుంటే ఈరోజు ఇంకొకటి తయారైంది! తమిళనాడులోని నాగపట్నం సమీపంలో తీరాన్ని దాటుతుందనుకున్న ఈ తుఫాను, వున్నట్టుండి గమనాన్ని మార్చుకొని, తీరానికి సమానాంతరంగా, ఉత్తరదిశగా పయనిస్తున్నదట. ఇది బహుశా నాగపట్నం-నెల్లూరు మధ్య దాటవచ్చునని వూహిస్తున్నారు. దాని ప్రభావం వల్ల నెల్లూరు వ్యగాతం జిల్లాలో దాదాపు 85 మైళ్ళ వేగంతో పెనుగాలులు వీచవచ్చునని,

వర్షం

అక్టోబరు 24 తేది నుండి నవంబరు 18 తేది వరకు వివిధ తాలూకా కేంద్రాలలో వర్షపాతం. 25 మిల్లీమీటర్లు ఒక అంగుళం, అంటే ఒక వరుసని గమనించాలి-

వెంకటగిరి	453.1	మి. మీ.
సూళ్ళూరుపేట	448.4	„
ఉదయగిరి	352.9	„
రాపూరు	284 4	„
కావలి	219.5	„
గూడూరు	205.4	„
నెల్లూరు	144.9	„
కోవూరు	144.7	„
ఆత్మకూరు	137 6	„

తుఫానువృష్టి వుండవచ్చునని హెచ్చరిక వచ్చింది; వానకంటే గాలే తీవ్రంగా వుండవచ్చునని అంటున్నారు. ఈ తుఫాను ఎక్కడ దాటుతుందో, మన గతి ఎట్లా వుందోమరి!

ఈరోజు (శుక్రవారం) వుదయంనుండి చీకట్లుకమ్మి, జల్లులు జల్లులుగా వర్షం కురుస్తూనేవుంది. ఈరోజు ఉదయం ఒక జల్లు దంచికొట్టింది. బహుశా ఈ సంవత్సరానికి ఇంత పెద్ద జల్లు కురవలేదేమోననిపిస్తుంది. నిన్నటే ఈ దుష్ట గాలి ప్రారంభమైంది. ఈరోజు మధ్యాహ్నంవరకు గాలి పెద్దగా లేదు.

* * *

ఈవారంలో వర్షాలకు గూడూరు నెల్లూరు, గూడూరు వెంకటగిరి, గూడూరు రాపూరుమధ్య రాకపోకలకు అంతరాయం కల్గింది. ఈ రోజు 12 గంటలప్పుడు విచారిస్తే, బస్సుల రాకపోకలకు ఎక్కడా ఎటువంటిప్రతిబంధకమూ లేనట్టుతెలిసింది.

పది గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి

ఈ సంవత్సరం, అంటే 1977-78 లో, జిల్లాలోని పదిగ్రామాలకు క్రొత్తగా విద్యుత్ సరఫరా ఇవ్వబడుతుంది. ఇందులో కావలి తాలూకా 5, కోవూరు తాలూకా 3, సూళ్ళూరుపేట తాలూకా 2 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి వస్తుంది

విద్యుచ్ఛక్తి పొందబోయే గ్రామాలివి: కావలి తాలూకా: దామవరం, అల్లిమడుగు సిద్ధదీన వెంకటేశ్వరపాలెం, ఉమామహేశ్వరపాలెం, కృష్ణంపాడు.

కోవూరు తాలూకా: మినగంపేట వీరంగుంట, కట్టుబాగొల్లు

సూళ్ళూరుపేట తాలూకా: రోసనూరు, కొగిలి

ఈ సంవత్సరమే ఇంతకుముందు ముప్పై గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి నిచ్చారు. ఈ పదితో కలిపితే నలభైఅవుతాయి.

కాని, విద్యుదీకరణలో వెనుకబడిన తాలూకాలు వెనుకబడ్డట్టేవుండడం శోచనీయం. ఉదయగిరి తాలూకా విషయం చూడండి- విద్యుదీకరణలో కూడా జిల్లాలో అట్టడుగునవున్న తాలూకా అది. 117 గ్రామాలుంటే, అందులో 20 గ్రామాలకు మాత్రమే విద్యుచ్ఛక్తి వుంది. అట్లనే ఆత్మకూరు తాలూకా తీసుకుంటే 112 గ్రామాలకుగా 33 గ్రామాలకు మాత్రమే విద్యుత్ సౌకర్యంవుంది. కొత్తగా విద్యుదీకరణ జరిగేటప్పుడు, వెనుకబడిన గ్రామాలకు ఇవ్వడం ధర్మంకాదా? ఇటువంటివిచూస్తూ, మనస్వరాజ్యంలో ధనికుడుమరీ ధనికుడుగా, పేదవాడుమరీ పేదవాడుగా మారారనేవిమర్శ నిరాధారమని ఎట్లాఅనగలం?

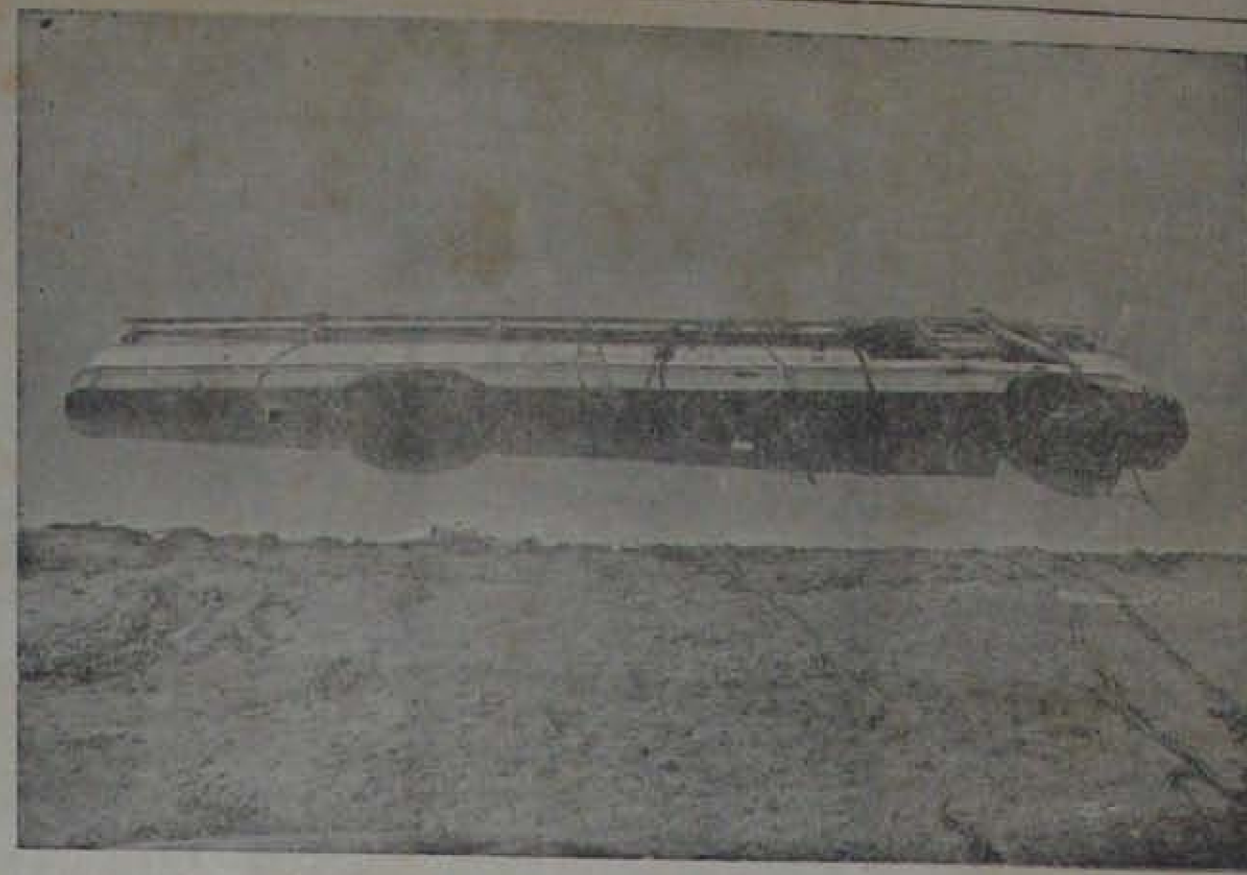

కడనూతల చెరువులోపడిన ఆర్. టి. సి. బస్సు.

విద్యుదీకరణ జరిగిన గ్రామాలశాతం ఇస్తున్నారుకాని, ఆ శాతంలో విద్యుచ్ఛక్తి పొందిన హరిజన గిరిజన వాడల శాతం ఎంత? ఇదొక అన్యాయం. గ్రామంఅంటే హరిజన గిరిజనాది వాడలన్నీ కలిస్తే గ్రామమవుతుందికాని, రెడ్డు నాయుళ్ళ వగైరా అగ్రకులాలవారుండేదే కాదు. ఓట్లకుమాత్రం హరిజనులు గిరిజనులు, సౌకర్యాల విషయం వచ్చేవరకు తక్కిన వారంటే, అంతకంటె అన్యాయం ఏముంటుంది? ఆ విధానం ఎంతకాలం చెలామణి అవుతుంది?

రోటరీదాతల సన్మానం

రోటరీక్లబ్బు తరఫున ప్రతి ఏటా స్కాలర్‌షిప్పులైతేనేమి, ఇతర దానధర్మాలైతేనేమి ఇవ్వడానికగాను శాశ్వత నిధు లేర్పరచిన దాతలను 16 తేది రోటరీ సమావేశంలో సన్మానించారు.

బొమ్మశెట్టి శివయ్యగా సుపరిచితుడైన శ్రీ చెరకుమూడి సదాశివరావు తిరుపతి మెడికల్ కాలేజిలో ఒక పేద విద్యార్థినికి- ఆమె బ్రాహ్మణకులానికే చెందివుండాలన్న షరతు ఉంది - ఏటేటా స్కాలర్‌షిప్పు యివ్వడానికి రు 8000లు నిధినేర్పాటు చేశారు. తన తండ్రి జ్ఞాపకార్థం ప్రతి సంవత్సరం ఒక చెవిటివానికి రు 500లతో హియరింగ్ ఎయిడ్ కొనియిస్తున్న శ్రీ జె. వి. రెడ్డి ఇవ్వడందుగ్గాను రు 5000లు

—కొనసాగింపు 6 వ పేజీలో

కడనూతల చెరువులో బస్సుపడింది- నాల్గు కుటుంబాలు నిస్సంతు అయ్యాయి!

బాలల దినోత్సవం బావురు మనిపించింది; కడుపు తరుక్కుపోయేట్టు, గుండె చెరువయ్యేట్లు చేసింది!

దేశమంతటా ఆనందోత్సాహాలతో బాలలదినోత్సవం జరుపుకొంటున్న సమయంలో, కావలి సమీపాన ఒక ఘోర ప్రమాదంలో పదిమంది పసిపిల్లలు దుర్మరణంపాలయ్యారు. అంతటి హృదయవిదారక సంఘటన మన జిల్లా చరిత్రలోనే కాదు, బహుశా రాష్ట్రం మొత్తంమీదనే ఇంతదాకా జరగలేదేమో!

14తేది రాత్రి: 9గంటలయివుంటుంది. తిరుపతినుంచి నర్సాపురంవెళ్ళే ఆర్.టి.సి. సూపర్‌ఎక్స్‌ప్రెస్ బస్సు కావలి చేరుకోడానికి ఇంక ఏడెనిమిది మైళ్ళుంది. కడనూతల గ్రామంవద్ద బస్సువెళ్తోంది చెరువుకట్టమీదరోడ్డు; కొంచెం ఇరుగ్గా వుంటుంది. ఎదురుగా లారీవస్తూంది. రోడ్డు ఎంతఇరుగ్గావున్నా, లారీవాళ్ళు మాత్రం ప్రక్కకుజరగరు, కిందికిదిగరుకదా! అది వాళ్ళకు చిన్నతనం. బస్సే క్రిందికిదిగింది ఆ దిగడందిగడం చెరువులో మునిగింది.

ఇటీవలి గాలివానకు కడనూతలచెరువు కట్ట బాగా దెబ్బతిన్నది. రోడ్డుమార్జిన్ చాలావరకు కొట్టుకపోయింది. మొన్నమొన్ననే రిపేరుకూడాచేశారట. పోతమట్టి పోశారట. అదింకా బిగుసుకోలేదు; వదులుగా ఉంది. పైకి చూడ్డానికిమాత్రం నున్నగా చదునుగా ఉండడంవల్ల, ఆ చీకట్లో ఆ ఇరుకులో డ్రైవరు రోడ్డు బాగుందనుకొని కిందికి దిగాడు. అది దొంగ ఊబిలోకి దిగినట్టయ్యి, బస్సు పట్టు తప్పి నేరుగా చెరువులో పడిపోయింది.

చెరువులో నీళ్ళు బారెడుగులకోతు ఉన్నాయి. పైబొమ్మచూడండి-చెరువులో వాటుబడిపోయిన బస్సు స్టీమరుమాదిరి కనబడుతుంది. ఈ ప్రమాదం జరిగినవెంటనే, ఆరోడ్డున పోతుండిన లారీలవాళ్ళుఆగి, చెరువులోకి దూకి ప్రయాణికుల్ని రక్షించారు. అటుయిటు దాదాపు 50 లారీలు ఆగిపోయాయి. వాళ్ళు బస్సుకిటికీలు బద్దలుకొట్టి ప్రయాణీకుల్ని బయటికిలాగేశారు. పెద్దప్రాణాలన్నీ రక్షించబడ్డాయి కానీ, పావం చిన్నపిల్లలు అప్పటికే నీళ్ళలోమునిగిపోయి ప్రాణాలు వదిలారు. వాళ్ళలో 6నెలల పసికందునుంచి 12ఏళ్ళ పిల్లవాడిదాకా వున్నారు.

దారుణమేమిటంటే, ఈప్రమాదంలో నాలుగు కుటుంబాలు నిస్సంతు అయిపోయాయి. ఏలూరుకు చెందిన నటరాజ సాయిబాబా అనే కమర్షియల్ ఆర్టిస్టు నల్గురు బిడ్డలనీ కడనూతల చెరువు పొట్టనబెట్టుకొంది. అతని బిడ్డలు 12 ఏళ్ళ వాసు, 8 ఏళ్ళ రమేష్, 6 ఏళ్ళ జ్యోతి, 4 ఏళ్ల శైలజ. ఏలూరుకే చెందిన సింహాద్రి ఆనందనాథ్ అనే ఫోటోస్టూడియో యజమాని ఇద్దరు కుమార్తెలు-రెండేళ్ళ కవిత, ఏడునెలల లావణ్య-మరణించారు. రాజమండ్రి వద్ద కొవ్వూరు ఆర్.టి.సి డ్రైవరు గాడి రాజారావుకుమారులు రాంబాబు(4) నరసింహారావు-ఆరునెలలు-; విజయవాడ లారీడ్రైవరు మద్దిల రామచంద్రరావు కుమార్తె అరుణ (6), కుమారుడు శ్రీనివాసరావు (3)- మరణించిన పిల్లలు.

ఏలూరుకుచెందిన సింహాద్రి ఆనందనాథ్ తన ఏడునెలల కుమార్తెకు వెంకటేశ్వరస్వామి సన్నిధిలో అన్నప్రాశన జరిపించడానికి అతనికుటుంబమంతాయాత్రకు వెళ్ళిందట. నటరాజ సాయిబాబా అతని దగ్గరిబంధువట. అందువల్ల అతనూ సకుటుంబంగా బయల్దేరాడు. పావం ఆ సాయిబాబా ఇటీవల్నే కుటుంబనియంత్రణకూడా చేయించుకున్నాడట.

చిత్రమేమిటంటే, అందరిమధ్య ఒకే ఒక్క పిల్లవాడు బ్రతికి బయటపడ్డాడు. వాడు-ఒంగోలు డి. ఎం. ఓ. ఆఫీసు ఉద్యోగి కుమారుడు; నాలుగేళ్ళ బాలుడు -గట్టి ప్రాణం.

ఆ బస్సులో మొత్తం 51 మంది ప్రయాణిస్తుండినారు. ఈ పదిదావుటతప్ప పెద్దవాళ్ళెవ్వరికీ ప్రమాదం జరగలేదు. 12 మందికి చిన్నచిన్న దెబ్బలు తగిలాయి. కానీ అవి చాలా స్వల్పమైన గాయాలు. అందర్నీ అప్పటికప్పుడే బస్సుల్లో కావలికి తరలించారు. కలెక్టరు శ్రీ సి. అర్జునరావు, ఎస్. పి. శ్రీ జస్పాల్ సింగు, ఆర్. టి. సి. డివిజనల్ మేనేజరు శ్రీ వెంకటేష్ కావలి ఆర్. డి. ఓ. శ్రీ ప్రకాశ్‌రెడ్డి వగైరాలు ఆ రాత్రికిరాత్రే ప్రమాదస్థలానికివెళ్లి ప్రయాణీకుల్ని కావలి ఆస్పత్రికితరలించి, అక్కణ్ణుంచి స్పెషల్ బస్సుల్లో ఎక్కడివాళ్ళనక్కడికి చేర్పించే ఏర్పాట్లుచేశారు. కావలి ఫైర్‌సర్వీస్ వారు కూడా ప్రయాణీకుల్ని ఒడ్డుకు చేర్చడంలో కష్టపడ్డారు అయితే అందరికంటేఎక్కువగా చెప్పుకోవలసింది లారీలవాళ్ళను. మన కెందుకులెమ్మని వెళ్ళిపోకుండా, వాళ్ళు ధైర్యంగా చెరువులోదిగి ప్రయాణీకుల్ని కాపాడారు. సమయస్ఫూర్తికూడా వ్యవహరించింది, ఎమర్జెన్సీ దారిని పగలగొట్టి అందర్నీ బయటపడేశారు.

ఏమైతేనేం, పావం ఆ పసికందుల ప్రాణాలనుమాత్రం ఎవరూ రక్షించలేకపోయారు. ఆప్రమాదం జరిగేసమయానికి పిల్లలందరూ నిద్రపోతున్నారట. ఆ నిద్రే వాళ్లకు శాశ్వతనిద్ర అయింది. కిలకిలమంటూ కళకళలాడుతూ ఇంటినుండి బయల్దేరిన పిల్లలు, తిరిగి నిర్జీవంగా మాంసపు ముద్దలుగా ఇల్లు చేరడమంటే - ఆ దృశ్యం తలచుకొంటేనే హృదయం ద్రవించిపోతూంది. ఇక పావం ఆ తలిదండ్రులెట్లా అల్లాడిపోతున్నారో, ఆ కడుపుకోతన్ని వాళ్ళెట్లా భరిస్తున్నారో వాళ్ళ గుండెలెంతగా రంపపుకోతకు గురవుతున్నాయో ఊహించనైనాలేము.

మర్నాడు ఉదయం ఈ విలేఖరి ప్రమాదస్థలానికి, కావలికి వెళ్ళేసరికి ప్రయాణీకులెవ్వరూ లేరు. ఆ రాత్రే అందరూ వెళ్ళిపోయారు. బస్సుతోపాటు డ్రైవరు ఈశ్వరరావు, కండక్టరు వై సుబ్బారావు వుండినారు. వాళ్ళను ప్రశ్నిస్తే ఆ రోడ్డు మార్జిన్ చూడ్డానికి మంచిరోడ్డు మాదిరే కనిపించడంవల్ల బస్సును దింపాము; ఆ తర్వాత పట్టు దప్పిపోయిందన్నారు. ఆ చెరువుకట్టను చూస్తేకూడా అదే అనిపించింది. చూడ్డానికది పోతమట్టి అనిపించదమేలేదు.

అంత ప్రమాదకరంగా, అరకొరగా దాన్ని అట్లా వదిలేసిన వాళ్లే రమ్నది విచారించవలసిన విషయం. నిజానికి ఈ ప్రమాదానికి ముఖ్యకారకులు ఆరోడ్డునట్లా వదిలేసినవారు. వారు కంట్రాక్టరు మహాశయులో, రోడ్డుభవనాలశాఖవారో, ఎవరైతేనేం, పది లేతప్రాణాలు అంతానికి కారకులు వారు.

సాధారణంగా ఇట్లా రోడ్డు రిపేరుచేసేటప్పుడు 'డేంజరు లైటు' పెడ్తారు; తెల్లగుర్తులు పెడ్తారు. రోడ్డు రిపేరులో ఉందనేబోర్డు పెడ్తారు; వాహనాలకు హెచ్చరికలు ఇస్తారు. ఈ కడనూతల చెరువు కట్ట రిపేరుచేస్తున్నవారెవరో గానీ, తమ అశ్రద్ధ తప్ప, ఇతరుల ప్రాణాలమీద వీసమంతైనా గౌరవం ఉన్నవాళ్ళుగాలేరు. బోర్డు గీర్డు పెట్టివ్వండి; కనీసం రాళ్ళయినా గుర్తుగా పెట్టివుండవచ్చుగదా?

ఇటువంటి ప్రమాదాలు జరిగినప్పుడు డ్రైవర్ని అరెస్టుచెయ్యడం, కేసు పెట్టడం మామూలుగాజరిగేది. కానీఇక్కడ ఈ నిర్వాకానికి నిర్లక్ష్యానికి కారకులెవరో విచారించి శిక్షించడం జరగాలి. అది న్యాయం, ధర్మం. ★

రాయవరపు శంకరయ్య అండ్ సన్సు

క్లాత్ మర్చంట్సు - ఫోన్ 133
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

తే 14.11-77 దిన జరిగిన బెనిఫిట్ స్కీము డ్రాలో గెలుపొందినవారు

స్కీము నెం 14, డ్రా నెం 12, గెలుపొందినవారి నెం 132 శ్రీమతి మస్తానమ్మ గారు, తిప్పరాజువారివీధి, నెల్లూరు

స్కీము నెం 15, డ్రా నెం 11, గెలుపొందినవారి నెం 44, డి. శాంతకుమారి గారు, 20/158, మూలపేట, నెల్లూరు

స్కీము నెం 16, డ్రా నెం 6, గెలుపొందినవారి నెం నెం 158, పి. ఆరోగ్యస్వామి గారు, అసిస్టెంట్ సూపరింటెండెంట్ ఆఫ్ పోస్టాఫీసు, పొదలకూరురోడ్డు నెల్లూరు,

స్కీము నెం 17, డ్రా నెం 3, గెలుపొందినవారి నెం 128, యస్. వంశీకృష్ణ గారు, కేరాఫ్ వి. రమాదేవిగారు, 5/482 ఉస్మాన్‌సాహెబుపేట, నెల్లూరు.

18 వ గ్రూపు ప్రారంభించినాము. మెంబర్లుగా చేరండి.

ప్రకటన

నేను శ్రీ సర్వోదయ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ, నెల్లూరు, జాయింట్ సెక్రటరీగా వుంటూ, సెక్రెటరీ స్థానం ఖాళీ అయిన తర్వాత, ఇన్‌చార్జి సెక్రటరీగా వ్యవహరించాను. తే 9-10-77 దీన శ్రీ సర్వోదయ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ సర్వసభ్య సమావేశం శ్రీ పి. సుబ్రహ్మణ్యగుప్తగారిని సెక్రటరీగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకొన్నది.

కావున ప్రస్తుతం నేను జాయింట్ సెక్రటరీగా మాత్రమే వుంటున్నాను.

పాదర్తి సుబ్బయ్యలు
జాయింట్ సెక్రటరీ
శ్రీ సర్వోదయ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ.

ఇండ్ల నివేశస్థలం విక్రయం

నెల్లూరు, ఉస్మాన్‌సాహెబ్ పేటలో, క్రిష్టమందిరం వీధి (డి. ఎస్. ఎం. ఎలిమెంటరీ పాఠశాల వీధి) దక్షిణ శ్రేణిలో తూర్పుదివరన గల సుమారు 37 అంకణముల ప్లాటు విక్రయించబడును.

—వివరములకు—

భట్టారం వెంకటసుబ్రమణ్యం
టీచరు
24/77, తిప్పరాజువారివీధి - నెల్లూరు

సూళ్లూరుపేట డి. ము. కోర్టులో
O P No 2/77
కుప్పం వెంకటరామమ్మ -పిటిషనరు
Vs
కుప్పం సుబ్రమణ్యం -రెస్పాండెంటు

—జనరల్ నోటీసు—

ఇందుమూలమున యావన్మందికితెలియచేయడమేమనగా కుప్పం వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టిగారి పేరుతో మిర్చి మన్నారు, రంగారెడ్డి గారికి వ్రాసిఇచ్చియున్న ప్రాంసరు నోటు బాకీలు రాబట్టుకొనుటకు సక్సెసన్ సర్టిఫికేటు కోరి పిటీషను దాఖలుచేసుకొనియున్నందుకు ఎవరికైనను ఆక్షేపణలున్నయెడల తే 24-11-77 దిని పై కోర్టువారియెదుట హాజరయి ఆక్షేపణలు తెల్పుకొనేది. లేనియెడల మీ పరోక్షమందు విచారించి తీర్మానించబడును.

—వి. సుందరరాజ,
పిటిషనరు అడ్వొకేటు

ప్రాంతీయపార్టీ పెడతాడా? [మొదటిపేజీకొరవ]

తిరుగుబాటు లేవదీసింది? తీరా వారికోరిక నెరవేరే పరిస్థితి వస్తే బాధేమిగావాలి? ఆయనలో అందరికీ తెలిసిన లాభగారి అయితేతప్ప కాంగ్రెసునుంచి పోయారు లేదు. అంతేకాదు ఇంకోపార్టీని ప్రారంభిస్తే మధ్యలో జనతాపార్టీ లాభపడవచ్చుననే భయం లేకపోలేదు.

రాబోయే అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో రెడ్డి టిక్కెట్లు ఇవ్వకపోవడం ఉండదని ఆ ధ్యక్షుడు బ్రహ్మానందరెడ్డి హామీ ఇచ్చారుకూడా. అంటే కాంగ్రెసు టిక్కెట్లకోసం జమ్ములాటకూడా రెడ్డి తతంగంలో అంత ప్రాధాన్యత ఉన్నమాట.

ఏది ఏమయినా ఆంధ్రప్రదేశ్ వరకూ ఇందిరాగాంధీ అనుయాయులను సంఘటిత పరచడంలో తెరవెనుక పాత్రగా పి. వి. వున్నాడనేది నిర్వివాదం. మాజీ ముఖ్యమంత్రిగా రాష్ట్రకాంగ్రెసులో బ్రహ్మానందరెడ్డి వ్యతిరేకులెవరో ఆయనకు తెలుసు. వారినందరిని ఒకతాటిపైకి తీసుకొనిరావడానికి ఆయన ప్రచ్ఛన్నంగా కృషిచేస్తున్నారు. ప్రత్యేక ఆంధ్ర ఉద్యమం తన ముఖ్యమంత్రిత్వం పోవడానికి కారణం అని, దానికి బ్రహ్మానందరెడ్డివర్గం ప్రోత్సాహం, బలం ఉందని ఆయనకు అనుభవపూర్వకంగా తెలిసినది. ఈనాడు బ్రహ్మానందరెడ్డి మీద ధ్వజమెత్తడానికి అసమ్మతి వర్గం పి. వి. చేతిలో ఆయుధం అయిందంటే విచిత్రం ఏముంది?

అయితేగియితే చెన్నారెడ్డి వేరే పార్టీ పెట్టడమే జరిగితే, అది అధిక ధరలు, తిండిగింజలు, పేదరికం మొదలయిన సమస్యలపై కార్యక్రమంగల రాష్ట్రవ్యాపితమయినది కాగలదని అన్నారు. ఆ స్థితికి కాంగ్రెసువారిని దమ్మని రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ పార్టీ అభ్యర్థిస్తూనే ఉంది. అందుచేత ఇప్పటి ఇంకాపార్టీలకు కాంగ్రెసు నష్టపోవటం చెన్నారెడ్డి పెట్టబోయే పార్టీకి కాంగ్రెసువారే ప్రాతిపదిక అన్నమాట రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసువారితో ఏర్పడిన మూడవపార్టీ చెన్నారెడ్డి నిర్మించే పార్టీ కాబోతుంది. అంతకూ దానికి ఇందిరాగాంధి అనుమతి ప్రత్యక్షంగానో పరోక్షంగానో కావాలి కదా! సంభవంగా కనపడడంలేదు. ఎన్నికలు అయేవరకు కాంగ్రెసులో వుండి పోరాటం సాగించమనే ఆమె సలహా చెప్పవచ్చు.

దక్షిణాదిరాష్ట్రాలలో ఉధృతంగా ఎన్నికల సన్నాహాలు ప్రారంభించాలని జనతాపార్టీ నిర్ణయించింది. ముమ్మరంగా నాయకులపర్యటనలు సాగించాలని కూడా నిర్ణయించింది. కాని రాజ్యసభలో ప్రకటించినప్రకారం రాష్ట్రశాసనసభ ఎన్నికలపై కేంద్రం ఏ నిర్ణయం తీసుకొనలేదని తెలుస్తూంది. జనతా పార్టీలో సంస్థావిభాగం, పార్లమెంటరీ విభాగం సమైక్యగా పనిచేయడంలేదన్నమాట. కాకపోతే లోక్‌సభ రాజ్యసభసమావేశాలు అయేవరకు రహస్యంగా ఉంచాలనేతాపత్రయం కావచ్చు.

కాని ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో రాష్ట్రపతి పాలనవచ్చినా ఎన్నికలయేవరకు వెంగళరావు మంత్రివర్గమే ఆపద్ధర్మప్రభుత్వంగా కొనసాగవచ్చు. మిగతా రాష్ట్రాలలో కూడా అదేసూత్రం కొనసాగవచ్చు. ఎందుకంటే రాజ్యాంగసవరణబిల్లు రాజ్యసభలోప్యాసు కావడానికి ఇదొకబేరంగా జనతాపార్టీ అగ్రనాయకులు పరిగణిస్తున్నారట.

★

14 తేది సెంట్ పీటర్స్ హైస్కూలులో జరిగిన బాలల దినోత్సవంలో చాచా నెహ్రూగారినుగూర్చి ముద్దుగా మాట్లాడుతున్న వి. ఆర్. హైస్కూలు పదవ తరగతి విద్యార్థి వి.ఎల్. భానుకుమార్; ఆసక్తితో వింటున్న కలెక్టరు అర్జునరావు, జిల్లాజడ్జి పి. వి. రంగారెడ్డి, జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి రవి.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు (5వ పేజికొరవ)

శాశ్వతనిధి సమకూర్చారు. తిరుపతి మెడికల్ కాలేజి పేద విద్యార్థికి ఏటేటా స్కాలర్‌షిప్పుకు డాక్టర్ సి. పి. శాస్త్రి రు 1116ల నిధిని కల్పించారు-కులంపగత్తు లేకుండా!

వీరందరికి సింపుల్‌గా పూలచెండ్లు శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిద్వారా చేతికి అందించి సన్మానించారు. ఇంకొక దాత శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి- ఇందుకూరుపేట లోని బాలబాలికల హైస్కూళ్ళలో ప్రథమ ద్వితీయస్థానాలు పొందే విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్పులివ్వడానికి రు 5000 ల నిధి నేర్పాటుచేశారట. ఐతే ఆయన ఈ ఉమ్మడి సన్మానానికి రాలేదు; ఇంకోసారి స్పెషల్‌గా ఉంటుందట. సమావేశాన్ని రోటరీ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారెడ్డి అధ్యక్షించారు.

మొత్తానికి రోటరీ దానధర్మాల్లో ముందడుగు వేస్తుంది.

సల్ఫేటు కరువు!

ఇంతపెద్ద దేశంలో ఏదోఒక వస్తువుకు కొరత, అధికధరలేకుండా ఎట్లా వుంటుంది, చెప్పండి!

యూరియా సరఫరా, ధర దారికి వచ్చినట్లేవుంది. మార్కెట్‌లో దొరుకుతున్నది, ధరా 90 నుండి ఎనభై ఎనభైమూడుకు దిగినట్టుంది. గోదండు శెట్టిలోటివాళ్ళు ఎనభై రూపాయలకే అమ్ముతున్నారు. డి. డి. ఎ. గారు డిపార్టుమెంటు యూరియాను సమయానికి విడుదల చేయకుంటే ధర నూటపాతిక వరకు పోయివుండేదేమో! ఆక పెరిగే అవకాశం వుండకపోవచ్చు.

ఇప్పుడు సల్ఫేట్‌కు కొరత, బ్లాక్ మార్కెట్‌ధర ఏర్పడింది. సల్ఫేటు వరికి అవసరంలేదు; పొగాకుకు మాత్రం ప్రత్యేకించినట్లున్నారు. 100 కిలోల సల్ఫేట్‌బస్తా కంట్రోలు ధర రూ 98-70 లైతే, బ్లాక్లో రూ170ట! దాదాపు రెట్టింపు అన్నమాట! సి. ఎ. ఎన్. కూడా అంతే; కాని సల్ఫేట్ అంత ఎక్కువలేదు.

వస్తువు కొరత, బ్లాక్‌మార్కెటు కవలలేగదా!

అధికారవర్గం

డి. ఆర్. ఓ. గా నియమింపబడిన శ్రీ వి. ఎస్. సంపత్ ఐ. ఎ. ఎస్. 13 తేది సాయంత్రం చార్జి తీసుకున్నారు. యువకుడు, చురుకైనవాడు. బహుశా ఆయన హాజరుకావలసివచ్చిన మొదటి అధికార కార్యక్రమం- 14 తేది రాత్రి జరిగిన, పదిమంది బిడ్డలను పొట్టబెట్టుకున్న, కడనూతల బస్‌ప్రమాదం.

కావలి తాసిల్దారు శ్రీ సిహెచ్. రమణయ్యను నెల్లూరికి భూసంస్కరణల స్పెషల్ తాసిల్దారుగా వేశారు. ఆస్థానంలో వుండిన శ్రీ పి. వి. సుబ్రహ్మణ్యంను నెల్లూరులో భూసేకరణ స్పెషల్ తాసిల్దారుగా వేశారు. అందులో వుండిన శ్రీ టి. దొరైస్వామిని కావలి తాసిల్దారుగా వేశారు.

గుడ్డలంగళ్ళ హర్తాళ్

టౌన్లోని గుడ్డలంగళ్ళవాళ్ళు 16 తేది హర్తాళ్ జరిపారు. మిల్లులో తయారయ్యే గుడ్డమీద రీటైల్ ధర వెయ్యగూడదని కేంద్రప్రభుత్వం ఉత్తర్వు యిచ్చిందట. అది వెయ్యకపోతే కొనుగోలుదారులు మమ్మల్ని అపార్థంచేసుకొంటారని రీటైల్ వ్యాపారుల గోడు. ఆరోజున అంగళ్ళన్నీ మూసి, ఊరేగింపుగా కలెక్టరువద్దకు వెళ్ళి తమ ఇబ్బంది తెలియచేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వినబడ్డదో లేదో!

కావలిలో సైన్స్ ఫేర్

ఈసారి జిల్లాస్థాయి సైన్స్‌ఫేర్ను కావలికి తరలించారు. 25 తేదినుండి 28 దాకా జి. వ. హైస్కూలుతో ఏర్పాటైన సైన్స్ ఫేర్లో 5 జూనియర్ కాలేజీలు, 90 హైస్కూళ్ళు పాల్గొన్నాయి; మొత్తం తక్కువ 200 ప్రదర్శనలను ఏర్పాటు చేశాయి.

ఈసారి పాల్గొన్న స్కూళ్ళసంఖ్య తక్కువకావడమేగాక ప్రదర్శకలస్థాయి కూడా అంతంతమాత్రంగానేవుంది. దానికి కారణం-ఇందులో గృహం, వృత్తి, సమాజం అనే అంశాలమీదనే ప్రదర్శకలు తయారుచెయ్యాలని రాష్ట్ర విద్యావిషయక పరిశోధనా సంస్థవారు ఆదేశించారట. గృహపరమైన వస్తువులు సులభమేకాబట్టి, అవి 110 దాకా వచ్చాయి; కానీ వృత్తి, సమాజం అనేసరికి హైస్కూలు పిల్లకాయలు, అస్థాయి అందుకోలేకపోయినట్లున్నారు. పంపుసెట్లు, స్ప్రేయర్లు వగైరా పనిముట్లను సమాజ పరికరాలుగా తయారుచెయ్యాలంటే పిల్లకాయలచేత అవుతుందా?

సైన్స్‌ఫేర్‌ను నెల్లూరు వి. ఆర్. కాలేజి స్పెషలాఫీసరు డాక్టరు జి. రాఘవరెడ్డి, డి. ఇ. ఓ శ్రీ వై. రవి, కావలి డిప్యూటీ డి. ఇ. ఓ. శ్రీ వి. రాజగోపాలన్, హెడ్మాస్టరు శ్రీ టి. యస్. నాగేశం, రిటైర్డ డి. ఇ. ఓ. శ్రీ వై. కృష్ణమూర్తి, జవహర్ భారతి లెక్చరర్ల శాస్త్రీయ విషయక ఉపన్యాసాలతోపాటు సినిమా నృత్యప్రదర్శనలుకూడా జనాన్ని ఆకర్షించాయి.

కావలి డాక్టరు శ్రీ ఎం. ఎ ఓబులయ్య విజేతలకు బహుమతులిచ్చారు. సైన్సు ఉపాధ్యాయుల ప్రదర్శకల్లో నెల్లూరు వి. ఆర్. హైస్కూలు టీచరు శ్రీ లావణ్యరావు రూ. 100 ల బహుమతి పొందాడు.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	(పుట్టి)	1180-00
2508		1000-00

★

మేము-మీరు (3వ పేజి కొరవ)

ద్రష్ట ఆయన. వి. ఎల్. తదితరులు తదితరులు స్థాపించిన 'వాహిని' కాలవాహినిలో కలిసిపోయింది. అయినా ఆ సంస్థ నిర్మించినచిత్రాలు తెలుగుచిత్ర పరిశ్రమకు ఎప్పుడూ కీర్తిదాయకాలే. అవే ఆయన స్మృతిచిహ్నాలు వాటిని పదింపరచడం రాష్ట్రప్రభుత్వ కనీసధర్మం.

కొంతకాలంక్రితం తెనాలి ఉత్తమచలనచిత్రాభిమానులసంఘం వి. ఎన్.ను గూర్చి ఒక ప్రత్యేక సంచిక ప్రచురించింది. అది ప్రామాణికం కాకపోయినా, మంత్రిత్వం. ప్రభుత్వంకానీ, సంగీతనాటక అకాడమీకానీ, విశ్వవిద్యాలయాలు కానీ వి. ఎన్. మీద ఒక ప్రామాణిక గ్రంథం ప్రచురించడం బాగుంటుంది. వీలైతే ఆయన జీవితచరిత్రను కూడా ప్రచురించాలి.

నెల్లూరు —పి. కృష్ణారావు

★

మృణాల్‌గోరె

పార్లమెంటు సభ్యురాలు శ్రీమతి మృణాల్‌గోరె లండన్‌లో భారతహైకమిషనర్‌గా ఉన్న శ్రీ ఎన్. జి. గోరె పతి మణి అనివార్యరు (అక్టోబరు 28) అది తప్పు. అమెరికా స్వర్గీయ కేశవగోరె. అయన సోషలిస్టు. స్వాతంత్ర్యసమరంలో ప్రముఖపాత్ర వహించినవాడు; సోషలిస్టు యూత్ నాయకుడుగా ఎన్నో ఉద్యమాలు నడిపాడు. ఆయన మరణించిన తర్వాత శ్రీమతి మృణాల్‌గోరెకూడా ఎన్నో ఉద్యమాలు నిర్వహించింది. ఆమె 30వ యేటనే కేశవగోరె మరణించాడు.

నెల్లూరు —జి. వెంకటేశ్వరరావు

★

నెల్లూరు మునిసిపాలిటి టెండరునోటీసు

E-1 5599/77

ఈ క్రింది పనిని చేయుటకుగాను మునిసిపల్ కమిషనరు మరియు స్పెషల్ ఆఫీసరవారిచే టెండర్లు స్వీకరింపబడును.

(1) టెండర్లు స్వీకరించు తేది : 5-12-77
(2) టెండరు డిపాజిట్టు కట్టవలసిన తేది : 3-12-77
(3) టెండరు షెడ్యూలుకు కట్టవలసిన తేది : 2-12-77

నెం	పని వివరములు	ఎస్టిమేటుమొత్తం	టెండరుడిపాజిట్టు
1)	పాత అనువర్తి జంక్షను నుండి బజ్వాడిపాళెం రీడింగు రూము జంక్షను వరకూ రోడ్డును మరమ్మత్తు చేయుటకు-	రూ 45,000	రూ 2,250

కమిషనర్ మరియు స్పెషల్ ఆఫీసర్
నెల్లూరు.

బి. ఎన్. అస్తమయంతో ఒక యుగం సమాప్తమైంది!

ప్రముఖ చలనచిత్ర నిర్మాత, దర్శకుడు డాక్టర్ బి. ఎన్. రెడ్డి నవంబరు 8వ తేది సాయంకాలం హఠాత్తుగా గుండెపోటు వల్ల మరణించారు. తెలుగుచిత్ర పరిశ్రమ ఒక ఉత్తమాభిరుచులు కలిగిన దర్శకుణ్ణి కోల్పోయింది!

'బి. ఎన్.' 1938 లో హెచ్. ఎం. రెడ్డి నిర్మించిన 'గృహలక్ష్మి' చిత్ర నిర్మాణంలో పాల్గొన్నారు. దర్శకత్వపు మెలకువలను, నిర్మాణ వ్యవహారాల్ని ఒక్కడే సంపాదించారు. 1939 లో వాహినీ పిక్చర్సు స్థాపించినవారిలో బి. ఎన్. రెడ్డి ప్రముఖపాత్ర వహించారు. ఆయనకు అండగా కె. వి. రెడ్డి ఉండేవారు. సాంకేతిక శాఖల్లో కెమెరామెన్‌గా రామనాధ్ ఆర్టుడైరెక్టర్, సౌండ్‌శాఖల్లో శేఖర్ ఉండేవారు. బి. ఎన్. – రామనాధ్ – శేఖర్‌ల సంయుక్తకృషి, వాహినీ నిర్మించిన 'వందేమాతరం' 'సుమంగళి' 'దేవత' 'స్వర్గసీమ' చిత్రాల్లో ద్యోతకమవుతుంది.

రామనాధ్, శేఖర్‌లు వాహినినుండి నిష్క్రమించిన తర్వాత బి. ఎన్. రెడ్డి 'మల్లీశ్వరి' చిత్రాన్ని నిర్మించారు. ఆచిత్రం ఒక కళాఖండం. అంతర్జాతీయ ఖ్యాతినార్జించిపెట్టిందాయనకు. అలాంటి సంగీత భరితచిత్రం నేటివరకూ రాలేదు!

'మల్లీశ్వరి' తర్వాత బి. ఎన్. చాలా కాలంగా మళ్ళీ చిత్రాన్ని నిర్మించలేదు. సినిమా ప్రేక్షకుల అభిరుచులు మారుతూ వచ్చాయి. నిర్మాతల ఆశయాలు మారాయి. కాలగమనంలో రెడ్డి సాగలేకపోయారు. అయినా ఆయన దర్శకత్వం వహించిన 'బంగారుపాప'ను ఎవరూ మరువలేరు. ఆయనలోని కవితాహృదయం ఆయన వ్యక్తిచిత్రంలోనూ తొంగిచూస్తుంది.

మహత్తర కళాఖండాల్ని నిర్మించిన బి. ఎన్. రెడ్డి భాగ్యరేఖ, రంగులరాట్నం, బంగారు పంజరం, రాజమకుటం లాంటి చిత్రాలకుకూడా దర్శకత్వం వహించవలసి వచ్చింది. ఆచిత్రాలు ఆయన కీర్తికిరీటానికి కలికితురాయి కాలేకపోయాయి.

బెంగాల్‌లో దేవకీబోస్ – దక్షిణాదిన బి. ఎన్. రెడ్డి. ఈ యిద్దరే 'ఈస్తటిక్ సెన్స్' కలిగిన దర్శకులు. అలాంటి రెడ్డిగారిని భారతప్రభుత్వం 'పద్మభూషణ్' గౌరవంతోనూ, శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం డాక్టరేట్‌ను యిచ్చి గౌరవించాయి. కేంద్రప్రభుత్వం 1976 లో దాదాసాహెబ్‌ఫాల్కే అవార్డును బి. ఎన్. కు యిచ్చి సత్కరించింది.

బి. ఎన్. రెడ్డి చిత్రపరిశ్రమలో అన్ని గౌరవాలను పొందారు. ఎవరెస్ట్ శిఖరాన్ని అందుకున్నారాయన ఈ పరిశ్రమలో. వాహినీ స్టూడియో నిర్మించిన బి. ఎన్. రెడ్డి తెలుగుచిత్ర పరిశ్రమను అఖిలభారత స్థాయికి తీసుకువెళ్ళి ఒకగౌరవాన్ని తెచ్చిపెట్టారు. ఆయన అస్తమయంతో తెలుగు చిత్రపరిశ్రమలో ఒక యుగం సమాప్తమయింది.

స్టేడియంలో అవార్డుల గజిబిజి!

మొన్న నవంబరు ఒకటోతేదీన హైదరాబాదులో రాష్ట్ర ఫిలిం అవార్డుల ప్రదానోత్సవం లాల్‌బహదూర్ ఇన్‌డోర్ స్టేడియంలో జరిగింది. ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యాన జరిగిన ఈ ఉత్సవంలో పాల్గొనేందుకు మద్రాసునుంచి బహుమతి గ్రహీతలు మాత్రమేకాక, యితర సినిమాప్రముఖులు కూడా ఆహ్వానించబడ్డారు. అనేకమంది హాజరయ్యారుకూడా.

సాధారణంగా – ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యాన జరిగే కార్యక్రమాలకు ఆహూతులు మాత్రమే వస్తారు. ఇది సినిమారంగానికి సంబంధించినది కాబట్టి, సినిమా తారలను చూడాలని ఉవ్విళ్ళూరే ప్రభుత్వోద్యోగులు వారి బంధుమిత్రులు ఉండటం సహజమే. వారు ముందుగానే ఆ సీనులవుతారు. సాధారణప్రేక్షకునికి వెళ్ళిచూసే అవకాశం

—తరువాయి 9 వ పేజీలో

తెలుగు చిత్రపరిశ్రమలో తరంమారింది-

తరంమారింది

దర్శకునిలో అంతోయింతో ప్రతిభా వ్యుత్పత్తులువుండి, వారికి కొంతో కొంత చిత్తశుద్ధి ఉంటే ఫలితం ఎట్లా ఉంటుందంటే, 'తరంమారింది' సమాధానం. దర్శకునిలో ప్రతిభ చిత్తశుద్ధివుండి కూడా, సామాజిక దృక్పథం కొరవడితే ఫలితం ఏమిటన్నదానికీ 'తరంమారింది' జవాబు.

తెలుగు చిత్రరంగంలో రోజులు మారాయి, అంతా మనవాళ్ళే, పెద్దమనుషులు వగైరా సామాజిక చిత్రాల తర్వాత, తరంమారింది. సినిమాను చూడంగానూ, వ్యసనంగానూ భావించే తరంతయారైంది. చిత్తశుద్ధి అన్నది కాగడాలువేసి వెతికినా కనబడని నాసికరం పెద్ద పీట వేసుకు కూచుంది. పాతికేళ్ళుగా తెలుగు సినిమా రాజ్యాన్ని పాలిస్తున్నది ఈ తరమే. దాని నుంచి తెలుగు సినిమాను మార్చడానికి చేసిన ఒక ప్రయత్నం 'తరంమారింది'.

ఇది చాలా గొప్పచిత్రం కాకపోవచ్చు; ఇందులో ఎన్నోలోపాలుండవచ్చు. ఐతే చిత్తశుద్ధితో చేసిన ప్రయత్నం గనుక తెలుగు చిత్ర చరిత్రలో దీనికొక స్థానం ఉంది.

మూడు జంటలు, వారి వివాహాలచుట్టూ తిరుగుతుందికథ. నిజానికికథలో (మాదిరెడ్డి సులోచన నవల) కొత్తదనమేమీలేదు. ఐతే కథనం సాఫీగా సూటిగా సాగుతుంది. కథా నాయకుడు వెంకటరెడ్డి పెద్దల యిష్టానికి వ్యతిరేకంగా మునసబు సుబ్బారెడ్డి కూతురు పార్వతిని పెళ్ళాడి, హరిజన వాడలో కాపురం పెడ్తాడు. బ్రాహ్మణ కుటుంబంలో పుట్టినగోపి, హరిజనయువతి కాలిని పెళ్ళాడి హరిజనవాడకే చేర్తాడు. వెంకటరెడ్డి చెల్లెలు గాములమ్మను పెద్దలు ఆస్తికోసం రెండో పెళ్ళివాడు కోటిరెడ్డి కిచ్చి చేస్తే, వెంకటరెడ్డి ఎదురుతిరగలేని అస

చిత్ర సమీక్ష

మర్థతనిపించుకొన్నా. ఆమెను భర్త అనుమానించి హింసిస్తే తిరిగి ఎదిరించి, ఆమెను అతనిబారినుంచి తప్పిస్తాడు. హరిజనులకుతక్కువకూలీ యిస్తున్న తనమామను ఎదిరించి, వాళ్ళకు న్యాయం కలగజేస్తాడు.

నిజానికి ఈ కథలో తరంమారిందని నిరూపించింది హరిజన యువతిని పెళ్ళాడిన బ్రాహ్మణ యువకుడు గోపి. కానీ అతనికు ఇందులో ప్రాధాన్యంలేదు. పైగా కొన్ని సన్నివేశాల్లో 'హాస్యనటు'గా కనబడ్డాడుకూడా! వెంకటరెడ్డి తరంమారిందని నిరూపించే శక్తి గొప్పగా ఏదీచెయ్యలేదు. అతను పెళ్ళాడింది తనకున్న పిల్లనే. కానీ హరిజనవాడలో కాపురం పెట్టాడు. దాని ప్రాముఖ్యమేమిటో అర్థంగాదు. చివర్న కూలీలకోసం మామగారితో కలబడ్డాడు. అదైనా వారిపట్ల సానుభూతితో అనుకోలేము. మామమీద కక్ష తీర్చుకోవడం

—తరువాయి 8 వ పేజీలో

ప్రశ్నోత్తరావళి

టి. బుట్టోగౌడ్ ఎల్లాయపాళెం

నేను జయప్రదను వివాహమాడదలచాను. నాకు కులమతాలపట్టింపులు లేవు. పొట్టిగావుంటాను; పొడవు 4½ అడుగు. మీ సలహా ఏమిటి?

ప్రశ్నోత్తరావళి

పాఠకులు ప్రశ్నలను ఈక్రింది చిరునామాకు పంపాలి.
'శారద'
9A/2 దొరసామిగ్రామణి వీధి
మద్రాసు 26

★ బుట్టో పేరు పెట్టుకున్న మీకు ఆయన లక్షణాలుకూడా ఉన్నట్లున్నాయి. యల్లాయపాళెంలో యింకో భుట్టో దేనికి బాబూ? ఆ ఒక్కడేచాలు! జయప్రదను పెళ్ళిచేసుకోటానికి మీలాంటివారు చాలా మంది ఉంటారు! అడియాసలు పెట్టుకోకండి!

బి. శ్రీమన్నారాయణ ఆత్మకూరు

వివాహితుడై, బిడ్డలుకూడా ఉన్న వ్యక్తిని భర్తగా ఎన్నుకోవడంలో మంజుల ఉద్దేశ్యం ఏమైవుంటుంది? మరొక స్త్రీకి అన్యాయం చేయడమే కదా అది?

★ వ్యక్తిగతవిషయం వచ్చేసరికి పరస్త్రీ విషయమై ఆలోచించదు స్త్రీ! అనుభవంలో పండిపోయి, సంసారబాధ్యత తెలిసిన వాడైతే మంచిదనిభావించి మంజుల ఒక సంసారినే వివాహం చేసుకుని ఉంటుంది!

సి. ఎస్. మురళీకృష్ణ నాయుడుపేట

టి. ఎల్. కాంతారావుగారి జానపద చిత్రాలు ఇక చూడలేమా?

★ ఆయన నటించిన పాతచిత్రాలు యిప్పుడు బాగావసూళ్ళు చేసుకుంటున్నాయి. మళ్ళీ చక్రం తిరిగితే 1978 'జానపదవర్షం' కావచ్చు

బి. శ్రీనివాసులురెడ్డి విడవలూరు

i) తాడిదన్నేవాడి తలదన్నేవాడుంటాడుకదా. మరి ఎస్. పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యంను మించిన గాయకుడు లేడంటారా?

★ ఉండేవుంటాడు. ఎక్కడో శ్రీకృష్ణ పరమాత్మలా పెరుగుతుంటాడు!

ii) దీప తన నటనా కౌశలంతో, సౌందర్యంతో తెలుగు ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకొని, అగ్రనటి కావాలని ప్రయత్నిస్తోంది. ఏమైనా జయప్రద ముందు దిగదుడుపేనంటాను. ఏమంటారు?

★ ప్రయత్నం చేయటం సహజమే! కాని తారాపథానికి చేరుకుని 'ప్రతిభావంతురాలైన నటి' అనిపించుకోగలదా అనేది సందేహం. ఇక జయప్రదతో పోటీ అంటారా– అంతకన్నా ప్రతిభావంతురాలితో పోటీపడటం మంచిది! యువ్వనంలోనున్న ఈ యిద్దరికీ 'గ్లామర్' వుంది కాని 'టాలెంట్' యింతవరకూ కనిపించలేదు.

జి. పెంచలయ్య పామూరు

'అడవిరాముడు' అఖండ విజయంతో

—తరువాయి 8 వ పేజీలో

సర్కారోళ్లు మనూరొచ్చిన్రు

యేంది మావా! గిట్ల దిగేలుబడి కూకుంటవ్. సేతులు ముడుసుకుంటే పనౌద్దా యేంటి. లే! అసల్కే పాణం బాగలేదు. కూసింత గంజీనా గతికితివికాదాయె. అ సమానం అప్పుల యీరయ్య గుబులేనా? ఆయన రాచనుడా యేంటి. పంట కళ్ళమైతే పైసాలేకుండా బాకీ చుస్తానేత్తామనిచెప్పు. నీకు దైరియం లేకుంటేగా యెంకన్న నాతోననడుగు. ముందు బుక్కెడు బువ్వతిను.

అగో దేవుడల్లే యెంకన్నే వచ్చిండు.

తాతా! గుబులడి గూడెట్టుకూసున్నవా! మొన్నిమజ్జ సర్కారోళ్ళు మనూరొచ్చింది తెల్దా! తస్సదియా! అరు సోకార సాకోళ్ళంట. అల్లకూడా సంగపోళ్ళనే. ఆ సంగంలో మనం జేరితే అడిగినంత అప్పిత్తరంట. ఇక గుబులెందుకెహె, ఇక మస్తుగా కునుకుతీయి అంతేగాదే! ప్రభుత్వపోళ్ళు మన రాష్ట్రంలో ఎన్నో సాకారసంగాలు పెట్టిన్రు. ఈ యేడు రూ. 33 కోట్లు అప్పులిచ్చిన్రు. ఈ సంగాలతో అందరూ బాగుపడతరు. కలిసి బతుకుతరు.

డైరెక్టరు, సమాచార పౌరసంబంధశాఖ, ఆం. ప్ర. ప్రభుత్వం, హైదరాబాదు. 20/77-78.

శివారెడ్డి పద్యాలు

మురార్జిదేశాయి

పుట్టగతులుంటేవు పులిసోటుబ్డోడి
కని వదంతి, వట్టి అతిశయోక్తి,
ఉత్తముం బెటాలు అతికేసొత్తారు
కాలికెక్కినదిది కాళ్ళమీద!

అంతరిక్షమందు ఆకాశయానంలో
వస్తువస్తు ప్లైయిను వాటుబడితె,
బ్రద్దలైతె, యిట్నా బ్రతికాడుదేశాయి
మన్నదిరాం వల్లనట్టిగాల!

తప్పిపొయ్యిందిగండమ్ము, తాకితాక
కంత వదిలింది కాలమృత్యువు, మురార్జి!
భయమువేదింక నూరేళ్ళబ్రతికెదవు
గడ్డెదిగబోవు, రాబోదు పెద్దమార్పు!

రాజయ్యా

జనతా పెద్దదో, మంచిదో
మనకుంటే, ప్రెసిడెంటు మన రాజయ్యే
అని దూరిపార్త, యోగ్యుడు
అనుకొంటిది నీకు నాకు అంతేదాలా!

కావలంటె నీకు కాంగ్రెసు పార్టీలో
టిక్కెట్టిచ్చిరియుండ దక్కదెయ్యు?
పొయ్యిపొయ్యి ఎట్లో పొరపాటుబడ్డావు
కాలుపెట్టినావు కంపమీద

ఇందిరమ్మ నీకు యెగనెప్పుగావచ్చు,
కోపమంతవచ్చు భీభత్సమ్ము
పైన, కాంగిరేసు పార్టియేంజేసింది
తప్పు? చేసితివు తప్పటడుగు

వెయ్యేళ్ళైన అంగ్రలో
యిదియ్యేట అనకమ్మ పైకి యెక్కిరామ్మ; రా
జయ్యా! తొందరపడితి
దయ్యాల్తో పోరుసిద్ధం దండుగ్రకార్ధం!

మేనకూరు

నిందుకు నను రమ్మంటివి
యెందుకు మే. గో. రె!
పిమ్మ, యెగ్గూ, మటనూ
తొందరపడి వదిలేశా
గాంధిగారి ఆత్మతృప్తికై మానేశా!

కొత్తరకం జబ్బు

వచ్చి తగులుకుంది వారందినాలైంది
సందుపోల, వేది సంపతుంది
కొత్తరకముజబ్బు కొంపదీసేస్తుంది
వల్లుపోట్లు, పూపిరాళ్ళ దగ్గు!

ప్రాకలాడుతారు పైపాకు డాక్టర్లు,
చేయిజాస్తదొట్టి అయినర్స్,
ఆసుపత్రివద్ద యీషధాలా నద్దు
పూరినుద్దరీను వుండినేమ?

మట్టితోచేసిన బొమ్మిది,
ముట్టుకుంటెరోత, మలము
మూత్రము, నువు గీ
పెట్టిన బ్బిత్తేతుండదు,
కట్టకడకు రేపు బంకడిబ్బెలపాలౌ!

ఆలుబిడ్డలున్న, ఆత్మబంధువులున్న,
ఆస్తిపాస్తులున్న అనుభవించి
తిరవలయు నరుడు యేరోజుగారోజు
పాపఫలము, పోదు పరితపిస్తె! ★

సింహపురి సమస్యలు (2వపేజీతరువాయి)

అది నిజంగానే దొరువుగా తయారవుతుంది. పైగా చుట్టబీడి సిగరెట్ముక్కలు, గడ్డిగాదం, కాగితాలు, వండ్లతొక్కలు, వుల్లాకులు, మలమూత్రాదులతో వందలు పశువులు పొర్లాడుతూ విహరిస్తూ ఒక పెద్దచెత్తతొట్టిలా, పెంటదిబ్బలా దుర్గంధ కొడుతుండగా, చూస్తేనే వాంతి పెళ్ళగించుకొనివచ్చేలాగా వుంటుంది.

"బస్టాండులో ఒక మరుగుదొడ్డివుంది. దాన్నిమరుగుదొడ్డి అనడం సముచితంగా వుంటుంది. ముక్కలు మూసుకున్నా దానిలోకి పోలేము. దాంట్లో నీటివసతికూడా లేదు. స్టాండులో మంచినీటి గతిలేదు. అడుక్కుతినేవారైనా డబ్బులతో గొంతు తడుపుకోవలసిందే, లేకుంటే అంగిలి ఆరిపోయి, నిలువునా చావాల్సిందే! కైమింగుల బోర్డులేదు. బస్సుకోసం గుడ్లు మిటకరించి చూస్తూ, వస్తే వచ్చిందనుకోవాలి, రాకుంటే రాలేదనుకోవలసిందే! ప్రయాణీకులు వేచివుండడానికి వసతిలేదు; పేరుకు ఒక సిమెంటు రేకులషెడ్డు వుంది; అది చాలదు, నిల్చోడానికికూడా యోగ్యంకాదు. అంగళ్ళు ఒక తీరుగాలేవు, బస్సులు ఒకరీతిగా నిలవవు, అరాజకంగా వుండే ఆ స్టాండులో మునలి ముతక, పిల్లలు స్త్రీలు బస్సు ఎక్కాలంటే ఇబ్బందిగా వుండడమే కాదు, ప్రమాదకరంగాకూడా వుంది".

ఇదీ సుకుమారరెడ్డిగారి ఆత్మకూరు బస్టాండు వర్ణన. ఒక నవలకిది మంచి కావ్యానికి సరిపోయే వస్తుసామగ్రిని ఈ ఒక్క బస్టాండు ఇవ్వగలుగుతుందంటే అతిశయోక్తికాదు.

సుకుమారరెడ్డి వ్రాసిన దానిలో అతిశయోక్తి అనేదిలేదు సరిగదా, ఇంకా తక్కువే వ్యాఖ్యానిపిస్తుంది. కొన్నివేలమంది ప్రయాణీకులు వుపయోగించే బస్టాండు ఇంత దౌర్భాగ్యస్థితిలోనా వుండవలసింది? బస్సులు చెల్లించే ప్రజలను ఈ విధంగానా హింసించవలసింది? మునిసిపల్ అధికారి ఎవరైనా ఏనాడైనా దానిముఖంచూడారా? కలెక్టరుగారు చూడితీరవలసిన ప్రదేశం కాదా అది? నాలుగు చినుకులురాలితే అది బురదమడుగు- కాదు రొచ్చుగుంట- అవుతుంది; అడుగుతీసి అడుగు పెట్టడానికి కూడా వీలుండదు. కావలిస్తే కమీషనరుగారు ఈరోజున్నే వెళ్ళి చూడివస్తే పరిస్థితి అర్థమవుతుంది. బస్టాండులోని బంకుల బాడుగలద్వారా మునిసిపాలిటీకి నెలకు రు 4000 ల దాకా ఆదాయం వస్తుందట. మరి ప్రయాణీకుల కనీసావసరాలు తీర్చాల్సిన బాధ్యత మునిసిపాలిటీమీద లేదా? ఒకప్పుడు రోజుకు 120 ప్రయివేటుబస్సులు అక్కడ నిలుస్తుండేవట. ఇప్పుడు ఆర్. టి. సి. బస్సులతో కలిపి 160 అయినా వచ్చిపోతుండవచ్చు. అంటే రోజుకు కనీసం 5, 6 వేల మంది ప్రయాణీకులు బస్టాండుకు వచ్చిపోతున్నారన్నమాట.

ఈ బస్టాండుమీద ఇదివరకు లక్ష రూపాయల వరకు ఖర్చుపెట్టారు. కాని ఆ ఖర్చుకు ఈనాడు ఆనవాలులేదు. దాన్ని లెవల్ చేయాలి; రెండుమూడు అడుగులైనా ఎత్తుచేయండే, అందులోని నీరు బయటకుపోవు. ట్రాఫిక్‌కు, ప్రయాణీకులకు అడ్డం లేకుండా అంగళ్ళను అమర్చాలి. బస్సులు ఒక క్రమపద్ధతిలో నిలవాలి. ప్రయాణీకులకు సరైన వసతి ఏర్పాటుకావాలి. పారిశుద్ధ్యం కాపాడబడాలి. బస్సుల రాకపోకలు తెలిపేబోర్డును ఏర్పాటుచేయాలి. జేబు దొంగతనాలు, స్త్రీల మెడలలోని బంగారగొలుసుల తెంపులు లేకుండా భద్రతకల్పించాలి. ఒక్కమాటలో ఆత్మకూరు బస్టాండును మానవయోగ్యంగా, చేటికాలానికి అనుగుణ్యంగా మార్చడం, మన మునిసిపాలిటీ నాగరికమైనదైతే, దాని కనీసధర్మమని శెప్తున్నాము.

మద్రాసు బస్టాండ్ వుంది. కొంత కాలంక్రితమైతే దానినిగూర్చికూడా వ్రాయవలసి వచ్చేదిగాని, ఇప్పుడు ఆ అవసరం పోయింది. ఆర్. టి. సి. బస్‌స్టేషనువచ్చిన తర్వాత ఈ స్టాండులో రద్దీ, దానిప్రాధాన్యతాకూడా తగ్గిపోయాయి. క్రమంగా ఈ స్టాండు రద్దవుతుంది. అందువల్ల దాని సంగతి వదిలేద్దాం! ★

పెసర

(4 వ పేజీ తరువాయి)

వసతివున్నచోట్ల జూన్ ఆఖరువారములో గాని, జూలై మొదటివారములోగాని విత్తనములను నాటాలి. వర్షాధారముతో పండించినప్పుడు తొలకరి వర్షములు ప్రారంభించగానే విత్తనములను నాటాలి.

ఎరువులు

హెక్టారుకు 20 కి. గ్రా. వంతున విత్తనములను ఉపయోగించాలి. విత్తనములను నాటేసమయములో హెక్టారుకు 10 కి. గ్రా. వంతున నత్రజనిని, 40 కి. గ్రా. వంతున భాస్వరమ్ము నిచ్చే ఎరువులను వాడాలి.

కలుపుమొక్కలు పెరుగకుండా తగిన జాగ్రత్త తీసుకోవాలి. విత్తనములనునాటిన మూడువారములకొక పర్యాయము, ఆరు వారములకొక పర్యాయము కలుపుమొక్కలను తొలగించి, గుంటకనుతోలాలి.

దాలాకోజులపాటు వర్షములు కురియనప్పుడు నీరు పెట్టాలి. పంటకోయారై, మొక్కలు ఎండిపోయినప్పుడు పంటను కోయాలి.

పై పద్ధతులద్వారా రైతులు ఎమ్.ఎల్. 5 రకం పెసరపంటను లాభదాయకముగా పండించవచ్చును.

[ఐ. సి. ఎ. ఆర్.] ★

చిత్రసమీక్ష

(7 వ పేజీ తరువాయి)

కోసమే అనుకోవచ్చు. కూలీజనంపట్ల నిజమైన అభిమానమేవుంటే ఆ తిరుగుబాటు అంతకుముందే చేసివుండాలి. తనపెళ్ళికి ఆయన అభ్యంతరం చెప్పకుంటే- కనీసం ఆ తర్వాత రాజీపడివున్నా-కూలీల తిరుగుబాటుకు వెంకటరెడ్డి నాయకత్వం వహించి వుండేవాడుకాదేమో! ఆ వర్గ చైతన్యం కలిగిన యువకుడుగా అతన్ని దర్శకుడు రూపొందించలేదు. దర్శకునిలో సామాజికావగాహన లోపించిందిక్కడే. మామా అల్లుళ్ళ మధ్య సంఘర్షణకోసం, కథ ముగింపుకోసం రైతుకూలీల సమస్యను చిత్రంలో ప్రవేశపెట్టినట్లుందేకానీ, సరైన అవగాహన, సానుభూతి కనబడవు. ఐతే కథలోని ఈ లోపాన్ని దర్శకుడు కథన నైపుణ్యంతోను, సహజ చిత్రీకరణతోనూ పూరించాడు. రైతు కూలీలసమ్మె, వారి బాధలు వగైరా సన్నివేశాలను సహజంగా చిత్రీకరించాడు.

మునసబుమీద ఎందుకో దర్శకుడు సానుభూతి కనబరుస్తాడు. అతని నేరాలన్నిట్నీ చివరికి కరణంమీదికితోసి, కూలీలచేత అతన్ని శిక్షింపచేస్తాడు. అర్థంలేని మలుపు ఇది.

కోటిరెడ్డి - రాములమ్మ ఉపకథను కథలోచక్కగా పేనుకున్నాడు; హృదయంగమంగా చిత్రీకరించాడు. కోటిరెడ్డి క్రూరత్వం, రాములమ్మ అమాయకత్వం మాటలతోకాక, దృశ్యాలతోనే చూపించాడు. ఐతే యిక్కడకూడా దర్శకుడు కులప్రసక్తి తెచ్చిపెట్టాడెందుకో! రాములమ్మ అభిమానించిన పనిపిల్లవాడు చెన్నారెడ్డి. 'రెడ్డి' విషయంలో మాత్రందర్శకుడు ఈపట్టింపు ఎందుకుచూపాడో అర్థంకాదు! సమాజంలో మార్పురావాలని ఆశించినా, అది కులాలకు బద్ధమైవుండాలని (బ్రాహ్మణకులంతప్ప) దర్శకుడి ఉద్దేశమా?

ప్రతి సన్నివేశమూ రసవత్తరంగా రూపొందించబడింది. మొదట్లో పాత్ర పరిచయాల్లోకొంత అస్పష్టత, కథాగమనంలో మందకొడితనం వున్నా, పోను పోనూ కథవేగంగా నడుస్తుంది.

బాలు మహేంద్ర ఫొటోగ్రఫీ ఈచిత్రానికి సహజత్వాన్ని సంతరించింది. పాటలు కొద్దే అయినా బాగున్నాయి. 'ఏదిసత్యం, ఏదిఆసత్యం, ఏది శివతవాస్తవం' అనేపాట వెంకటరెడ్డిమీద చిత్రీకరించారు. పాట బాగుందికానీ, ఆ గవేషణ వెంకటరెడ్డిలో లేదు.

శ్రీధర్‌తప్ప నటులందరూ కొత్తవారే. రాములమ్మగా శోభ, కోటిరెడ్డిగా ఎం. వి. ఎస్. ప్రసాదరావు చాలాబాగా నటించారు, పార్వతిగా పల్లవికూడా బాగుంది.

'తరంమారింది' లాంటి చిత్రాలు రావాలి. అప్పుడే తెలుగు చిత్రరంగం బాగుపడుతుంది.

—మహతి ★

ప్రశ్నలు

(7 వ పేజీ తరువాయి)

జయప్రదను అదృష్టం వరించినట్లుంది. ఇప్పుడుఆమె ఎన్. టి. రామారావుకు పర్మినెంట్ హీరోయిన్ అయిపోయిందే?

★ జయప్రద నిజంగానే అదృష్టవంతురాలు.

టి. శ్రీనివాసులు మాచెర్లవారిపాళెం

నేటివిద్యార్థులు కాలేజీ అయినా మానుకొంటారుకానీ, సినిమా విడుదలైనరోజున మార్నింగ్‌షో మాత్రం వదలుకోరు. ఏమిటీ పిచ్చి?

★ సినిమాలవల్ల విద్యార్థుల చదువులు పాడవుతున్నాయని రుజువు చేయటానికి వారు కృషిచేస్తున్నారు.

ఎల్. వెంకటసుబ్బయ్య గూడూరు

i) ఎల్లారీశ్వరి, ఎల్లారంజని అక్కచెల్లెళ్ళా?

★ అవును.

ii) జగపతివారి పద్మచిత్రంపేరు?

★ రామకృష్ణులు.

ఎస్. ఎ. బాషా బుచ్చి

మోహన్‌బాబు స్వర్గీయ ఆర్. నాగేశ్వరరావు కుమారుడా? ఆయన అడ్రసు?

★ కాదు. మోహన్‌బాబు అడ్వన్-దీనదయాళ్‌స్ట్రీట్, టి. నగర్ మద్రాసు-17

టి. నారాయణరెడ్డి చేజర్ల

మనతెలుగు నటులలో ఎవరు ఎక్కువ పాడవు? నాగేశ్వరరావు, రామారావు పాడవెంత?

★ రంగనాథ్ మంచి పొడగరి-హరనాథ్‌కూడా. నాగేశ్వరరావుకన్నా రామారావు పొడగరి! ★

జనవాణి

(8వ పేజీ తరువాయి)

గుర్తిస్తే వీరి ఆట కట్టుకావడమేకాదు, ప్రజారోగ్యానికికూడా క్షేమం.

నెల్లూరు —డా. ఇ. రాజగోపాలరెడ్డి

★

విద్యలో ప్రయోగాలు

విద్యను ఉమ్మడిజాబితా నుండి తొలగించి, రాష్ట్రప్రభుత్వ జాబితాలో చేర్చబూనుకుంది జనతాప్రభుత్వం. ఇది సముచితమైన నిర్ణయమా-అన్నది పునఃపరిశీలించాల్సిన అవసరం వుంది.

విద్యను రాష్ట్రాధిపత్యం క్రింద పెడితే, ఒక్కోరాష్ట్రం ఒక్కొక్క పద్ధతిని అనుసరిస్తాయి; ఉపాధ్యాయుల వేతనాలలోకూడా తేడాలు వస్తాయి ఏ రాష్ట్రానికా రాష్ట్రం ఎవరికివారే యమునాతీరే అన్నట్లు తయారైతే, ఇక దేశమంతా ఒకే విద్యావిధానం అమలు కావడం అసంభవంకాదా? అంటే భిన్నత్వంలో భిన్నత్వమేకానీ, ఏకత్వం సాధించడం దుస్సాధ్యం అవుతుందన్నమాట. ఇది దేశానికి మంచిదా? విద్యను ఉమ్మడిజాబితాలోనేవుంచి, కేంద్రప్రభుత్వ పర్యవేక్షణలో యావత్ దేశానికి ఒకే విద్యావిధానాన్ని రూపొందించి, అమలు జరపడం మంచిది.

ఇదిల్లా వుంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏకరకాల ఉత్తర్వులు పంపుతూ, మళ్ళీ ఉపసంహరించుకొంటూ ఉంది! నేటి ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాలల ఉత్తరువు అట్లాంటిదే. ఉన్నపాఠశాలల్లోని ఉపాధ్యాయులను తీసి, హరిజన గిరిజనవాడల్లో ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాలలు స్థాపించారు. వాటికి భవనవసతిలేదు; ఉపాధ్యాయులకు పట్టణాలలోవలె పల్లెల్లో కనీసం బాడుగిళ్ళయినా దొరకడంలేదు. అందువల్ల ఈ ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాలల్లో 80 శాతం సరిగా పనిచెయ్యడంలేదు. అసలు హరిజన గిరిజనులకు ప్రత్యేకంగా పాఠశాలలు స్థాపించడం, అంటరానితనం పోవాలనే ఆశయానికి విరుద్ధంకదా?

ఉపాధ్యాయ విద్యార్థి నిష్పత్తిని 1:50 చేశారు. అది ఉపాధ్యాయునిమీద ఎంత భారం? దానివల్ల విద్యార్థులకు ఎంత నష్టం? విద్యాభివృద్ధిని కాంక్షించే ప్రభుత్వమూ ఇట్లా రోజురోజుకూ రూల్సు మారుస్తూ కూడదు.

నాగులవెల్లటూరు -ఎం. శ్రీనివాసరావు ★

పంచాంగం

నిర్దుష్ట ముహూర్తం

77 నవంబరు 23 తేది కార్తిక సితత్రయోదశి, బుధవారం, అశ్వినీనక్షత్రం ఉ. 7-59 గంటలమొదలు 10-05 గంటలలోగా ధనుర్లగ్నము, సకల శుభకార్యములు ఆచరించదగిన నిర్దుష్టసుముహూర్తం.

అనూరాధకార్తె

నవంబరు 19 తేది రాత్రి 7-14 గంటలకు అనూరాధకార్తె ప్రవేశం.

నవంబర్లు తిథులు

19 శని	నవమి	సా. 6-29 గం.వ.
20 ఆది	దశమి	సా. 5-35 ,,
21 సోమ	ఏకాదశి	సా. 5-03 ,,
		చిలుకు ఏకాదశి
22 మంగళ	ద్వాదశి	సా. 5-33 గం. వ.
23 బుధ	త్రయోదశి	సా. 6-25 ,,
24 గురు	చతుర్దశి	రా. 7-33 ,,
25 శుక్ర	పూర్ణిమ	రా. 9-04 ,,

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరరావు. ★

In the Court of the Subordinate Judge Nellore

O. P. No. 86/77

Siddavarapu Sanathana Reddy. —Petitioner

—నోటీసు—

ఈనెంబరున పిటీషనరు లేటు సిద్దవరపు కోటమ్మగారు వ్రాసియుంచు వీలునామా ప్రకారం, సదరు కోటమ్మగారికి మద్రాసులో వున్న యింటిస్థలము తనకు చెందవలయుననిన్నీ, గనుక సదరు ఆస్తికి సంబంధించి 'లెటర్స్ ఆఫ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్' యిప్పించవలసినదని కోరుతూ యీ పిటీషను పెట్టియుండేటందున, సదరు విషయములో ఎవరికైనా ఆక్షేపణలున్నయెడల తే 12-12-77 దిన ఈ కోర్టులో ఖుద్దున గాని, వకీలుద్వారాగాని హాజరు అయి మీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలసినది. లేనియెడల సదరు విషయము మీ పరోక్షమందున తీర్మానించబడునని యిందుమూలముగా తెలియపర్చడమైనది.

—పి. వి. రమణారెడ్డి,
పిటీషనరు వకీలు.

నిత్యకళ్యాణి

(4వ పేజీ తరువాయి)

తర్వాత మూడు వారాలకు, మూడే రైనా వార చెంతలో జరిగే కళ్యాణ్యమయమ్మాని పెళ్లాని వరకై ఆర్నెల్లకు రోజుల తర్వాత కలుపుతీసి, సిద్ధంగా వున్న చోట మొక్కలను తీసి, వల్పగా వున్నచోట నాటాలి.

మూడు నెలల తర్వాత, చెట్టు కొమ్మలు కత్తిరించే వీలుగా లేకపోతే ప్రక్క కొమ్మలు పెట్టి, వేళ్ళు బలంగా పెరగడానికి తోడ్పడ కరంగా వుంటుంది.

కోత

ఆరు నెలల తర్వాత చెట్టును పెరికివేయ వచ్చు. పెరికేముందు నేలను తడపాలి. ఇందులో వేళ్ళు ముఖ్యం; ఎక్కువ ధర వచ్చేది వాటికే. నేలను తగిపినందువల్ల, వేళ్ళు తెగిపోకుండా వస్తాయి.

చెట్టును ఆరునెలలకే పెరికివేయకుండా కనీసం 12 మాసాలవరకు వుంచవచ్చు, దానివల్ల ఎక్కువ పంట రావడమేగాకుండా, ధర కూడా ఎక్కువ రావచ్చు. ముందే బరువు పెరగడం, వేళ్ళలో ఔషధ భాగం పెరగడం జరుగుతుంది.

మంచి గిరాకి

నిత్యకళ్యాణి ఎగుమతి గిరాకీవుండే మూలిక. బ్లడ్ క్యాన్సర్ చికిత్సకు యిది దివ్యౌషధం. రక్తపోటు, మధుమేహం చికిత్సకుకూడా యిది వుపయోగపడుతుంది. అందువల్ల విదేశాలలో దీనికి ఎక్కువ డిమాండువుంది. పశ్చిమ జర్మనీ, ఇటలీ, ఫ్రాన్స్, అమెరికా వగైరా దేశాలు దీనిని దిగుమతి చేసుకుంటున్నాయి. అమెరికాలో దీని అవసరం ఇంకా ఎక్కువ పెరగవచ్చునంటున్నారు. అంటే దీనిసాగుకు ఇంకా ఎక్కువ అవకాశం వుందన్నమాట.

నిత్యకళ్యాణివేళ్ళు కాండాలు విదేశాలకుపోయి, మనకు మందులరూపంలో తిరిగివస్తుంది. దీనినుండి తయారుచేసే 'విజ క్రిస్టిణ్' అనే ఒక మిల్లిగ్రామ్ వరిమాణంగల ఇంజక్షన్ ఖరీదు రూ 180లు! మాత్రలు, క్యాప్సుల్సు రూపంలోకూడా వస్తాయి. ఇవి బ్లడ్‌క్యాన్సర్ మందులు. నిత్యకళ్యాణి ఆకులుకూడా పరిమితంగా వుపయోగించబడుతున్నాయట.

'నిత్యకళ్యాణి' వేళ్ళు, కాండముల నుండి ధృతిని తీసే అధునాతన యంత్ర పరికరాలు మనదేశంలో లేవు. ఆ పరికరాలు మనదేశంలోనే నెలకొల్పి, ముడిపదార్థాలను ఎగుమతి చేయడం కాకుండా, ధృతిని ఎగుమతిచేయడానికి మనదేశంలో ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. అప్పుడు నిత్యకళ్యాణికి మరింతగా గిరాకి పెరిగితీరుతుంది.

మార్కెటు:ధరలు

చెట్లుపెరిగినతర్వాత వేళ్ళు, కాండాలు కొనడమే కాకుండా; పొలంమీదనే ఎకరా ఇంతని మొత్తం మీద కొనే వ్యాపారస్తులు కూడా వున్నారు.

వేళ్ళుమాత్రం కొనేవారు; రెండు అంగుళాలు, నాలుగు అంగుళాలు కాండంతోటి వేళ్లు కొనేవారని వ్యాపారస్తులలో రకరకాలవారున్నారు. ప్రస్తుతం బాగముదిరి, ఎండి, శుభ్రంగా ఎగుమతికి అనుకూలంగా వుండేవేళ్ళకు కిలోరు 8 లవంతున; రెండు అంగుళాల కాండంతోటి వున్న వేళ్ళను కిలో రు 6-50 వంతున; 4అంగుళాల పొడవుకాండంతోటి వేళ్ళను కిలో రు 5లవంతున కొంటున్నారు. ఉత్త వేళ్ళను అమ్మదలుచుకుంటే నేలమట్టానికి వాటిని తీసి, ఎండబెట్టి, నెమ్మదిగా దానికి ప్రక్కవరకు కాండంతోటి అమ్మదలచుకుంటే, వేళ్ళను కాండంనుండి వేరుచేయకూడదు.

ఎకరాకు ఎంతవస్తుంది?

బాగావస్తే, ఎకరాకు ఎండిన శుభ్రమైన వేళ్ళు 750 కిలోలు వస్తాయి. రెండు అంగుళాల కాండంతోటి అయితే ఒక టన్ను, నాలుగు అంగుళాల కాండంతోటి అయితే 1½ టన్ను రావచ్చు. ధర స్థిరంగా వుండదు; ఎగుమతులు ఎంత ఎక్కువగా వుంటే, ధర అంతఎక్కువగా పలుకుతుంది. ధర రూ. 7-50 ల మొదలు 14-50 ల వరకు హెచ్చుతగ్గులుగా వుంటుంది.

ఖర్చులు పోగా ఎకరాకు రూ. 750 లకంటే మించవు. విత్తనము, సేద్యం, పెరికి శుభ్రంచేసే ఖర్చులతప్ప ఇంకేమీ లేవుగదా! ఎకరాకు 750 కిలోల వేళ్ళువచ్చి, కిలో రూ 8 ల ధరవుంటే, ఖర్చులుపోను ఎకరాకు 5 వేల రూపాయలు నికరంగా మిగలవచ్చు. సగమే మిగులుతుందనుకున్నా, ఎకరాకు ఆరునెలలకు రెండు మూడువేలు నికరరాబడినిచ్చే పంటకోపై ఏముంది? కష్టపడి విత్తనాలు కూడా వీరి నిల్వచేసుకోగలిగితే, ఈ రాబడి మరింతగా పెరుగుతుంది.

(మద్రాసు 'ఇండ్రా' కరపత్రం ఆధారంగా) ★

తొలిసంపుటాలలో....

(4వపేజీ తరువాయి)

ములను, తదుపరి యెన్నికలకు ముందు నాడు హైకోర్టువారు గావించిన యుత్తరువులే నిదర్శనములు. మామూలుగ కూడలి యందుండిన పోలింగ్ స్టేషనులను పార్టీ సౌకర్యార్థము మారుమూలనున్న గ్రామములకుమార్చి చిన్నకొన్నచోట్ల ఓటర్లు పది ఇరువది మైళ్ళుకూడ నడచివెళ్ళవలసివచ్చెను. దారిడొంకలేని కారడవులలోనున్నపల్లెలకు పోలింగులను మార్చింది ప్రజాభిప్రాయ ప్రకటనమునకడ్డు కల్పించిరి. పిదప ఓటరు పట్టికల రచనమునందు న్యాయమును కలుగజేదని చెప్పుచు హైకోర్టులోనున్న పిటీషనులను, అందలివిర్నానముతే నిరూపించుచున్నవి. విద్యాధికులును, ప్రజాహిత జీవన సంపర్కమునుగల ప్రదేశములు దేశప్రజకు గలిగిన యన్యాయమును సవరించుట సుసాధ్యము కాకపోయెనన్నచో తదితర ప్రదేశములందెట్లుండునో యూహింపవచ్చును. ఎన్నికలు జరుగుటకు మూడు నాళ్ళకు మున్ముందు ఎన్నికలను వాయిదా వేయించుటయు, నావార్త మండలమందలి పలుతావులకు తెలియక ఓటర్లు పోలింగు ప్రదేశాలకువెళ్ళి మరలివచ్చుటయుగూడ జరిగెను. అనాడు గలిగిన యుపశాంగ మనేకమందిరి నిరుత్సాహమును బుట్టించి తదుపరి జరిగిన ఎన్నికలనాడు విశ్వాసము లేక పోలింగుస్టేషనుకే వెళ్ళకమానిరి.

"రాజాగారికి ఓట్లు నివ్వము అని చెప్పిన జమీదారయితులు విపరీత మగు క్రూరత్వమును ననుభవించవలసివచ్చెను. జమీందారుల ధనబలమును, అధికారబలమును యెదుర్కొనుట సామాన్యవిషయము గాదు. సంస్థానముగారి పాద్రోగగణమంతయు గ్రామములపై దండువిడిసి ఓట్ల సంపాదనమునకు రావణ ప్రభుత్వమును ప్రవేశపెట్టి, సామదానభేదదండోపాయములను ప్రయోగించి వల్లెలనల్ల కల్లోలముగావించిరి ఎన్నికలు ముగిసిన పిదప ప్రత్యర్థివర్గము న్యాయమైన ప్రచారము సల్పుటకు నవుగాకుండునట్లు లోబడిన సభ్యులనంబటి నెల్లూరుకోటలో సురక్షితమొనర్చిరి. అధ్యక్షపదవముకు మున్ముందుగ సభ్యులజాతమన్నను వీలుగాకుండ కోటకావలా గావిరి. తుదకు తమకుగల యైశ్వర్యమును వదిలి బాపిరయితుపక్షమువారి ప్రతికలనుగూడ వారి కందకుండ చేసిరి పరవక్షమున ఏభేదములగల్పించిరి, లేకపోని యుపోవాల బుట్టించి విరోధతనుగాని సంగ్రామపక్షకులుకూడ నవంబరి ది యుండిరి.

"పరోక్షముగ జరిగిన నాటకయుదంతము కాలమే ప్రపంచమున వెలుక పడుపగలదు. ఉన్నతస్థానముల నాశ్రయించిన పెద్దమనుష్యులు తమ పలుకుబడిని రాజాగారిపక్షమున వినియోగించిరి. రాజాగారి తాబేదార్లే స్థానిక సంస్థలందు యెనమండ్రుసభ్యులుగలన్న రాజాగారవలంబించిన యవినీతికరములగు రాజకీయ పద్ధతులు వివరింపనవసరములేదు.

"ప్రజాభిభక్తమునను రక్షించుటకు మండలమందు స్వరమపద్ధతులపై నాధారపడిన రాజకీయ పక్షమొండునూ లేదు. ఎన్నికలకుముందు ప్రజాపక్షమున దానినంత ప్రచారమును జరగలేదు. రాజాగారికి ప్రత్యర్థిపక్షమును నిర్మాణమొనర్పయావక్షస్మూతములపై ఎన్నికలయందు పోటీజరుగలేదు. ఇందుకుతోడుగ వ్యక్తిగతాభిప్రాయ భేదములు వరపక్షపీకనమొనర్చినవి. ఇట్టిపరిస్థితులందుగూడ నర్వజ్ఞాని పరిపాలనాపద్ధతిని సహింపని వారి బలమెంత నుండినదియు నిరూపించుటకే పోటీ నిర్ణయింపబడినది. యెట్టివ్యక్తిగతమగు దాక్షిణ్యమునులేని సభ్యులు పదునేడుమంది రాజాగారికి విరుద్ధముగ ఓటువేసిరనిచో యియ్యది ప్రజాపక్షమునకు విజయముగాక మరేమి? రాజాగారి తాబేదార్ల సంఖ్యయు, ఐశ్వర్యాధికారములకు లోబడినవారి సంఖ్యయు తీసివైచినచో రాజాగారు పరాజితులైరనియే దృఢముగ నుడువవచ్చును. ఎన్నికల నాడాన్తలమున సమావేశమైన ప్రజాసమూహము రాజాగారి ఓటమును వెక్కిగన్నది దిన విముఖభావమే రాజాగారి పరాజయమును చాటుచున్నయది. జమీందారీపాలనమువట్ల మండలానీకమున నుద్భవించిన నిరసన భావమును, ప్రజాభినిరతికిగల సాముదాయబలములను లెక్కగొన్న ప్రజాపక్షమునకు విజయమేగల్గెనని నుడువక తప్పదు". ★

సినిమా వార్తలు

(7వ పేజీ తరువాయి)

తప్పుచ. అందుకే గత సంవత్సరం విజయవాడలో ఓపెన్‌గ్రౌండ్స్‌లో బహుమతి ప్రదానోత్సవం చేశారు. ఈ సారి ఆదేవిధంగా నిశాజపట్టణంగాని, కాకినాడలోగాని జరిపివుంటే బాగుండేది!

స్టేడియంలో జరిగిన బహుమతి ప్రదానోత్సవం చాలా గజిబిజిగా వున్నదని అక్కడికి వెళ్ళివచ్చిన ఒక సినిమా ప్రముఖుడు ఈమధ్య తెలియచేశాడు. స్టేజిపైన నటీనటులను చూచేందుకువచ్చిన అధికారబృందం అడ్డుగోడగా నిలబడ్డారన్నాయన. ఉపన్యాసకుల మాట్లాడుతుంటే – 'మీకు రెండునిమిషాల వ్యవధి మాత్రమే ఇస్తాం' అంటూ వెనుకనుండి ఒకటే సణుగుడు. చిత్రాల్లో 'రీకార్డింగ్' మాదిరిగా ఆయన చివరిదాకా నసుగుతూనేవున్నాడు. ఉపన్యసించేవారికి 'టైం లిమిట్' వుండకూడదని నేను అనను గాని ఈవిధంగా నతాయించటం సభ్యతకాదు. ఉపన్యాసాలను పరిమితంచేయాలనుకుంటే ఎక్కువమందిని ఆహ్వానించకూడదు. ఆహ్వానించి ఈ విధంగా అవమానించడం భావ్యం కాదు. మళ్ళీ నాజన్మలో అవార్డ్సు ఫంక్షనుకు వెళ్లను" అన్నారాయన ఆవేశంగా!

ఈ విధంగా కార్యక్రమాన్ని ఎందుకు జరిపారో తెలీదు. అసలీ అవార్డ్సు ఫంక్షన్స్ అన్నీ ఏదో మొక్కుబడికి జరుపుతున్నట్లుగానే ఉంటాయి. ఉపన్యాసాలుకూడా ఒకేమాన లోపోసినట్లు వుంటాయి. ఆ మంత్రుల ఉపన్యాసాలు చెప్పనవసరం లేదు. ప్రభుత్వం చేసిన, చేస్తున్న, చేయబోతున్న కార్యక్రమాన్ని వివరించటం, "చిత్రాలు సాంఘిక ప్రయోజనంగా వుండాలి" అని సూచించటం... మామూలు పద్ధతే. ఎందులోనూ థ్రిల్ ఉండదు!

ఈ బహుమతుల ప్రదానోత్సవాలను క్రొత్త తరహాలో జరిపేందుకు ప్రభుత్వం కృషిచేయాలి. దాన్నిగురించి ఆలోచించాలి. ప్రజాబాహుళ్యం ఈవేడుకల్లో పాల్గొనేందుకు అవకాశం కలిపించాలి.

తారల రజతోత్సవాలు!

ఒకవ్యక్తి జీవితంలో ఇరవై అయిదు సంవత్సరాలు విరామంలేకుండా ఒక పరిశ్రమకు, దేశానికి సేవచేయటం వరిగణించతగినదే. కాదని ఎవరూ అనరు అయితే వారిజీవితంలో ఏదైనా సాధించి వుండాలి. లేదా బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి, అపూర్వవ్యక్తి విశిష్టతగలవాడు నైనా ఉండాలి. అప్పుడే ఆ జీవితానికి సార్థకత వుంటుంది. ఎవరైనా ఆ సందర్భంగా అభినందిస్తే, అది గౌరవ ప్రదంగా వుంటుంది.

శ్రీ జగ్గయ్య విద్యావంతుడు. సాహిత్యవేత్త. రాజకీయవాది. 'పొలిటికల్ ఎన్‌సైక్లోపీడియా'ను ఆయన సిద్ధంచేశారు. ఈ రాజకీయ సర్వస్వం ఇంతవరకెవరూ తయారుచేయలేదు. అంతేకాదిది తెలుగులోనే ఇంకెవరూ చేయలేదేమో కూడా. దాన్ని అచ్చువేయించే ప్రయత్నంలో ఉన్నారాయన. ఆయన సంపాదనంతా గ్రంథాలను సేకరించడానికే సరిపోయిందన్నా ఆశ్చర్యపడనవసరంలేదు. ఆయనదొక అపూర్వమైన లైబ్రరీ! సాహిత్యంలో ఆయనకు ప్రవేశం వుందనేందుకు ఎన్నో ఉదాహరణలున్నాయి. టాగూర్ రచనలను అనువదించారు. స్వయంగా ఎన్నోగేయాలు రాశారు! ఆయనచేసిన సాహిత్యకృషి అపారం!

సాహితీవేత్తగానేకాక రాజకీయాల్లో కూడా ప్రవేశమున్న వ్యక్తి జగ్గయ్య. చిన్నతనంనుంచీ సోషలిస్టుపార్టీ కార్యకర్త. పార్లమెంటు సభ్యుడుగాకూడా ఒకసారి ఎన్నికయ్యారు!

ఇక సినిమానటుడుగా ఆయన్నిగురించి ఎక్కువ చెప్పనవసరం లేదు. నటనలోగాని, ఉచ్చారణలోగాని ఆయనదొక ప్రత్యేకబాణీ! అది ఆయన సొత్తు! ఆయన్ను ఎవరూ అనుకరించలేరు! అనుకరించినా సఫలీకృతులు కాలేరు!

అంతటి విశిష్టవ్యక్తి జగ్గయ్య సినీజీవిత రజతోత్సవాన్ని హైదరాబాద్‌లో జరిపేందుకు నిర్ణయించి చాలాకాలమైంది. ఆ సందర్భంగా ఆయన నటించిన చిత్రాల్లోని ఉత్తమమైనవాటిని ఒక 'మాల'గా కూర్చి ఆంధ్రదేశమంతటా విడుదల చేసేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఆవిధంగా సేకరించిన ధనంతో ఆయన పేర ఒక కాలేజీనో, ఆసుపత్రినో నిర్మించాలని కార్యకర్తల ఉద్దేశ్యం. దీంతో కొంతమంది ప్రముఖులైన కమిటీలో ఆంధ్రప్రభుత్వ మంత్రులుకూడా వున్నారు. వారి ఆధ్వర్యంలోనే ఆయన జన్మదినమైన డిసెంబరు 31 వ తేదీ అర్ధరాత్రి హైదరాబాద్‌లో సన్మానం జరిపేందుకు కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి.

బి. ఎన్. సంతాపసభ

నెల్లూరు విజయమహల్లో 10 తేదిన ప్రొగ్రెసివ్ ఫిల్మ్ అసోసియేషన్ వారు స్వర్గీయ బి. ఎన్. రెడ్డి సంతాపసభ జరిపారు. డాక్టర్ సి. పి. శాస్త్రిగారు అధ్యక్షత వహించారు; సంస్థ కార్యదర్శి డాక్టర్ కాళిదాసు పురుషోత్తం స్వాగతించారు. బి. ఎన్. ప్రధానంగా కళాహృదయం కల్గినవాడని; తెలుగుపరిశ్రమ పతనావస్థ ఆయన్ను తీవ్రంగా కలచివేసిందని; అది ఆయనలో ఎంతో నిర్వేదాన్ని కల్గించిందని; ఆయన చిత్రాల్లో సామాజికస్పృహకంటే కళాత్మక దృక్పథానికే ఎక్కువప్రాధాన్యం వుంటుందని శ్రీ ఎం. పట్టాభిరామరెడ్డి, శ్రీ పి. గోపాలకృష్ణ అన్నారు. ★

2508, 14-44

మంచి విత్తనాలు మావద్ద వున్నవి. అమ్మబడును.

మందిపాటి గోపాలరెడ్డి

గూడూరు-524346

Kelvinator

First choice

REFRIGERATOR

Readily Available

AT

Reddy & Reddy

Trunk Road - Nellore-1

Phones: Offi.: 666 Res.: 1100

Contact for perfect repairing of your Friges and A. C. Machines

అద్దెకుగాని కొనుగోలుకు గాని యిల్లు కావాలి

వక్కలపేట, మూలపేట, రామమూర్తి నగర్, మరియు ఆర్. టి. సి. బస్టాండు ప్రాంతములలో ఏదైన ఇల్లు అమ్మకమునకు లేక అద్దెకు వున్నచో తెలియపర్చవలసినదిగా కోరడమైనది. అద్దె ఇల్లు సుమారు రూ. 200 నుండి 300 వరకు బాడుగ పెట్టుకొనుటకు వసతి వుండవలెను.

—వివరాలకు—

యస్. రాధాకృష్ణయ్య

పోస్టల్ కాలని – నెల్లూరు-4.

అల్విన్ రెఫ్రిజిరేటర్లు

తగ్గింపు ధరలతో

ప్రతి ఫ్రిజ్‌తో

ఒక

ప్రెషర్ కుక్కర్

ఉచితం

బాబు

ఎలక్ట్రానిక్సు

నెల్లూరు

PHONE : 1212

జమీన్‌రైతు చందా

సంవత్సరంచందా	రు. 25-00
6 మాసములకు	రు. 13-00
విడిప్రతి	రు. 00-50

విరాళం ఇచ్చి పదేళ్లు- భవనం పూర్తయి రెండేళ్లు- కాని బ్లడ్‌బ్యాంకి లేదు!

24 తేది నెల్లూరుకు వచ్చివుండి సాయంత్రం 6 గంటల బస్సులో గ్రామం చేరుకున్నదట. వర్షం కురుస్తున్నదట. 7-30 గంటల సమయంలో ఒక వ్యక్తి వచ్చి తన ఇంటి ముందు జరిగిన ఒక అస్వస్థతకు సంబంధించి వచ్చానట. వాళ్ళు వచ్చిన తర్వాత కారు వెళ్ళిపోయిందట. ఆ వచ్చినవారిలో ఒకరు తన పేరు బి. బత్తిరెడ్డి అని, కాళహస్తి సమితి మాజీ అధ్యక్షుడని పరిచయం చేసి కొన్నాడట. తనకు స్వర్ణవేణమ్మతో పని వున్నదని, తనకు ఆయన కొత్తని, తన (అనసూయమ్మ) ద్వారా పని చేయించుకో దానికి ఇక్కడకు వచ్చానని బత్తిరెడ్డి చెప్తూ గంటసేపు కూర్చున్నాడట. కారు ఇంకా కూరుపేటకు పోయివుందని, అది వచ్చిన తర్వాత తాను వెళ్ళిపోతానని అతను చెప్పాడట. రాత్రి పదైంది; కారు రాలేదు. తనతో కూడా వచ్చిన మనిషి నిద్రవచ్చిందంటూ వాపదిందు ఇవ్వమని అడిగాడట.

అనసూయమ్మకు ఈ బత్తిరెడ్డి కొత్త వాడా? అయితే, కాళహస్తినుండి కారులో నేరుగా కోవూరుకు వచ్చి ఆమె ఇంటిముందు ఎట్లా వాలగలుగుతాడు? అపరిచితులైన ఇద్దరు పురుషులు రాత్రిపూట ఒంటరిగా వున్న తన ఇంటికి వస్తే, తిరిగి వెళ్ళిపోతామని చెప్పినవారు పోకుండా రాత్రి అక్కడే విశ్రమిస్తామన్నపుడు, ఆమెకు అనుమానం కలగలేదా? రాత్రి పదకొండువరకు మాట్లాడుకొంటుంటినపుడు, ఇరుగుపొరుగు వారికి చెప్పి, వారి సహాయాన్ని అర్థించవలసిన అవసరం ఆమెకు తోచలేదా? ఇరువురు పరాయివ్యక్తులు ఇంట్లో వున్నపుడు ఒంటరిదైన అనసూయమ్మ తానొక్కతే ఎట్లా పడుకొన్నది? తెల్లవారి బలవంతంగా మానభంగం చేస్తుంటే, తాను కేకలువేయ కూడదా? అది పూరుకాదా? ప్రక్కన ఇళ్ళులేవా? బలవంతంగా చెరిచిన వ్యక్తి నుండి అతని అడ్రసు తీసిపెట్టుకొనే స్థితిలో

జిల్లావార్తలు (2వపేజీ కొరవ)

వున్నమనుషి మంచంమీద పడుకోమన్నదట. ఆ రెండోవ్యక్తి ఆ మంచంమీద పడుకొని నిద్రపోయాడట.

రాత్రి పదకొండైనా కారు రాలేదట. కారు ఎందువల్ల రాలేదో, తానూ అక్కడే పడుకొంటానన్నాడట బత్తిరెడ్డి. పెద్దమనిషి అని నమ్మి పడుకోమన్నదట. తర్వాత తానుపోయి ముందుగదిలో తలుపు గడివేసుకొని పడుకున్నదట. తాను వేకువ నాలుగంటలకులేచి, కాలకృత్యాలు తీర్చుకొని, వంటఇంట్లోకి పోయి బాయిలర్ అంటిస్తుండగా వెనకనుండి ఒకచేయివచ్చి తన నోటిని, ఇంకో చెయ్యి తన నడుమును గట్టిగా పట్టేశాయట. విడిపించుకోబోతే తనను పట్టుకున్న వ్యక్తి హెచ్చరించాడట; అది బత్తిరెడ్డి గొంతట. తనను అతను అమాంతం ఎత్తుకొనిపోయి, అతను పడుకున్న మంచంమీదపడేసి, మూడుసార్లు మానభంగం చేశాడట. తాను ఇందుకోసమే వచ్చానని, స్వర్ణవేణమ్మతో పనిలేదని చెప్పాడట. పెనుగులాడి లాభంలేకపోయిందట, కేకవేయడానికి గొంతురాలేదట. నాతోటి హైదరాబాదు వస్తావా అని అడిగాడట ఆ వ్యక్తి. తిరుపతిలోనమ్మని తన అడ్రసు కూడా వ్రాసిచ్చాడట. తనతోటి వచ్చిన రెండోవ్యక్తిని పంపివేసి, తాను ఆరోజు (అక్టోబరు 25) అక్కడే వుండిపోదలచానని బత్తిరెడ్డి చెప్పాడట.

అతను తన ఇంట్లో వుండగనే పోలీసుకు పట్టివ్వాలనే వుద్దేశ్యంతో, తాను ఉదయం 6-30ల బస్సుకు నెల్లూరు వచ్చేశానని, నెల్లూరులో ఎస్. పి. ఇంటికి పోవడం, ఆయన లేకపోవడం, పెద్దాస్పత్రిలో వైద్య పరీక్షజరగడం, పోలీసుస్టేషన్‌లో రిపోర్టు ఇవ్వడం వగైరా వివరాలన్నీ ఆ ప్రకటనలో అనసూయమ్మ వుల్లేఖించింది. తనకు జరిగిన 'అన్యాయాన్ని, అవమానాన్ని' బహిరంగం చేయమని ఆమె కోరింది.

—ఇదీ, అనసూయమ్మ మానభంగం కథ. పోలీసు దర్యాప్తు జరుగుతున్నట్టుంది.

ఆమెకు ఎక్కడిది? బత్తిరెడ్డిని ఇంట్లో పెట్టి తాను నెల్లూరుకు ఎట్లావచ్చింది? అతన్ని పోలీసుకు పట్టించాలనే వుద్దేశ్యం ఆమెకు వుంటే, తాను వచ్చేసిన తర్వాత అతను వెళ్లిపోవచ్చుననే అనుమానం ఆమెకు కలగలేదా? —ఈ మానభంగ ఆరోపణకు సంబంధించి, పై ప్రశ్నలు ఉదయించడం సహజం.

ఈ ప్రశ్నలన్నిటికి కలిపి ఒక ఎదురు ప్రశ్నకూడా లేకపోలేదు: తాను నమ్మించే అతనికి ఆ రాత్రి తన ఇంట్లో ఆశ్రయమిచ్చివుంటే, ఆ రాత్రి అతనితో గడిపివుంటే, అనసూయమ్మ మరురోజు పొద్దున్నే ఆ బట్టలతోనే నెల్లూరుకు వచ్చి పోలీసురిపోర్టు యిచ్చి, వైద్య పరీక్షకు ఎందుకు సిద్ధమవుతుంది? అట్లా రిపోర్టు చేయడం, పత్రికలకు ప్రకటనలివ్వడం, మానభంగంకంటే అవమానకరమైన విషయంకాదా?

ఆ ప్రశ్నలు, ఈ ఎదురుప్రశ్న మధ్య బయటికి తెలియని లోగుట్టు ఏదైనా వుందేమో? నిజానిజాలు పోలీసు దర్యాప్తులో తేలాలి. అనసూయమ్మ విషయంలో పోలీసుకూడా వుపేక్షవహించ కూడదు. ఎందుకంటే, ఇదివరకు ఇందుకూరుపేట ఎస్. ఐ. ఒకరు తనను రేప్ చేశాడని అనసూయమ్మ రిపోర్టు ఇవ్వడం, అది గవర్నరువరకు పోవడం, దర్యాప్తు లోతుగా జరగడం, చివరకు అది నిరాధారమని తేలడం జరిగింది. అందువల్ల అనసూయమ్మంటే పోలీసు కాస్త మెలకువగానే వుంటుంది. అనసూయమ్మ యిచ్చిన ప్రకటన చూస్తే, ఆమె వివరించిన సంఘటనచూస్తే, అది మానభంగమూ అనే అనుమానం కల్గుతుంది. ఐతే ఆమే స్వయంగా తనను చెరిచారని చెప్పుకుంటుంటే వివారణ జరగండే కాదని ఎవరనగలరు?

ఈ వారానికి ఈ కథను ఇంతటితో ముగిస్తాం!

పరికరాలులేని గూడూరు బ్లడ్ బ్యాంకు

కాన్పుసమయానికి సరైన సకాలంలో రక్తం ఇవ్వలేక ప్రాణాలుకోల్పోయిన నేమిచ ద్ మునగార్ స్మృతి చిహ్నంగా, తమ తండ్రివలె రక్తం ఇవ్వలేక ఎవ్వరూ మరణించకూడదనే మానవతా ప్రేరణతో, అతని కుమారులు, కుటుంబీకులు గూడూరు గవర్నమెంటు ఆస్పత్రిలో బ్లడ్ బ్యాంకి భవన నిర్మాణానికి 1968లో 7 వేల రూపాయలు విరాళమిచ్చారు. 1969 జూలై 31 తేది సదరు భవనానికి డి. ఎం. ఓ. డాక్టర్ టి. నరసింహం శంకుస్థాపన చేశారు; భవన నిర్మాణం పూర్తి అయి, 16-7-75 తేది ఆరోగ్యవైద్యశాఖల మంత్రి శ్రీ కె. రాజమల్లుచే ప్రవేశోత్సవం జరుపబడింది. ఈ బ్లడ్ బ్యాంకుకు ప్రభుత్వం ఒక నర్సును, స్వీపరును నియమించింది. కాని ఫ్రిజిడేర్, బ్లడ్ ట్రాన్స్‌ఫ్యూజన్ పరికరాలు మైక్రాస్కోప్, కెమికల్స్, బెడ్స్, ఏర్‌కండిషన్ వగైరా పరికరాలు కాని, సౌకర్యాలు కాని ఏమీ కల్పింపబడలేదు. భవనం పూర్తయి, మంత్రిగారు ప్రారంభించి రెండేళ్లు దాటినా, ఈ నాటికీ భవనం భవనంగానే వుంది! దాతలు విరాళం చెల్లించి దశాబ్దమైనా, వారి సంకల్పం నెరవేరలేదు.

సిగ్గుపడాల్సిన విషయం ఇది. వైద్య ఆరోగ్యశాఖ ఇప్పటికైనా, ఆ బ్లడ్‌బ్యాంకిని ఉపయోగానికి తేగలదని ఆశిస్తాము.

, , ,

గతంలో జరిగిన గూడూరు రోటరీ సమావేశంలో, హాస్పిటల్ బ్లడ్‌బ్యాంక్ వుత్తభవనంగానే వుండిపోయినందున, అవసరమైనవారికి సకాలంలో రక్తదానం చేయుటకు రొటేరియన్ ప్రతిఒక్కరూ ప్రతిజ్ఞబూనారు. తమ రక్తం ఏ గ్రూపుకు చెందింది పరీక్షచేయించి, ఆజాబితాను హాస్పిటలుకు పంపుటకు నిర్ణయించారు. రక్తదానాన్నిగూర్చి, బ్లడ్‌బ్యాంక్ కృషికుడు, డాక్టర్ సి. ఆర్. రెడ్డి దక్కని ప్రసంగించారు.

మేనకూరు గోపాలకృష్ణారెడ్డి కుమారుడు సుకుమార్; గునుపాటి రంగారెడ్డి కుమార్తె మాలతి. (వీరి వివాహం 6 తేది హైదరాబాదులో జరిగింది)

గూడూరు రాజకీయస్థ నిర్ణయమైనా వైద్యశాఖకు మేల్కొల్పాలి!

, , ,

గూడూరు లయన్స్‌క్లబ్ మహిళా విభాగం ఏర్పడింది. అధ్యక్షులు–చేవెళ్ల వనజాక్షమ్మ, ఉపాధ్యక్షులు – ఇ. ధనమణి, కార్యదర్శి – పి. లక్ష్మిమనోజామోహన్, సంయుక్త కార్యదర్శి డి. సరస్వతి.

రైలుక్రింద చిత్తూరువిద్యార్థి

6 తేది వేదాయపాళెం – వెంకటాచలం స్టేషన్లమధ్య, ఒంగోలు–గూడూరు ప్యాసింజరు క్రింద ఒక యువకుడుపడి దుర్మరణం పాలయ్యాడు. ఆ యువకుడు బ్లూడ్రాయర్, గళ్ళలుంగీ ధరించి వున్నాడు.

అతనివద్ద చిత్తూరుజిల్లా పీలేరు జూనియర్ కాలేజికి 1977 మార్చి ఇంటర్ పరీక్షలో తప్పిపోయిన మార్కులలిస్టు (రిజిస్టరు నెం. 072302) అబ్బారెడ్డి యర్రంరెడ్డి అనే పేరుతో వుండింది. పాపం, ఫెయిలై అవమానంతో ప్రాణత్యాగం చేసుకొన్నాడు కాబోలు!

పల్లెల్లో దొంగతనాలు

గూడూరుతాలూకా చెన్నూరులో దొంగతనం జరగనిరాత్రంటూ వుండడంలేదని, తలుపులు ఎత్తివేసి లోపల ప్రవేశించి దోచుకు పోతున్నారని, మధ్యతరగతి కుటుంబాలు చితికిపోతున్నాయని ఒకరు వ్రాస్తున్నారు.

ఈ పూర్వో ఆమధ్య జరిగిన గొడవకు హత్యకు దొంగతనాలే మూలం. గూడూరు పోలీసు ఏమిచేస్తున్నది?

, , ,

నెల్లూరు తాలూకా కొత్తపాళెంలో నిత్యం దొంగతనాలు జరుగుతున్నాయట అవిచేసేది ఎవరైంది తెలుసట; అగ్గా గు నాయకుడెవరైంది తెలుసట; ఆ నాయకుడికి నెల్లూరులో ఏప్రభుత్వోద్యోగి వద్దవుండేది తెలుసట; పోలీసు రిపోర్టుయిస్తే వుదాసీనంగా వున్నందువల్ల ఇప్పుడు రిపోర్టుచేయడం కూడా మానుకున్నారట. ఈ అనర్థాలన్నిటికి మీరే కారణం అని పత్రికలవారిమీద అక్కసు వెళ్ళబోస్తున్నాడు, ఒక పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు!

అడలేక మద్దెలమీదపడి కొట్టుకున్నట్లుంది, ఈయన అక్కసు! దొంగతనాలు తదితర నేరాలను బయటకు తీయడానికి నిర్బంధచర్యలు కొంతఅవసరంకావచ్చు. అట్లని, నేరం రుజువుకాకుండానే, నేరస్తులైంది తెలియకుండానే అమాయకులను అమానుషంగా హింసించడాన్ని, నిలువునా చంపడాన్ని సమర్థిస్తారా? సహిస్తారా? కాలం మారింది. పోలీసుకూడా పాత మోటుపద్ధతులను విడనాడాలి. సమర్థమైన నాగరికపద్ధతులను అవలంబించాలి. అంతేకాని, కర్తవ్యాన్ని విస్మరించి చేతులుముడుచుకొని కూర్చోడం కాదు!

పేదూరు ధర్మకర్తలు

పేదూరు శ్రీ వేణుగోపాలస్వామి, శ్రీ అమృతేశ్వరస్వామి ఆలయములకు శ్రీయుతులు తిక్కవరపు శివకోటారెడ్డి, మాగుంట శ్రీనివాసులురెడ్డి, ప్రాత దశరథరామమూర్తి, మాగుంట ఆదిశేషారెడ్డి, పాదేపల్లి వెంకటేశు ధర్మకర్తలుగా నియమింపబడ్డారు. ధర్మకర్తలు సమావేశమై శ్రీ మాగుంట శ్రీనివాసులురెడ్డిని మేనేజింగ్ ట్రస్టీగా ఎన్నుకొన్నారు.

శ్రీనివాసులురెడ్డి, దైవభక్తి పావలిభిక్షలిగిన స్వర్గీయ మాగుంట రామపరెడ్డి కుమారుడు. ★

శ్రీ సర్వోదయ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ, నెల్లూరు

డోనార్స్ డే

27.11.77 తేది ఆదివారం, సాయంకాలం 3 గంటలకు శ్రీ సర్వోదయ కాలేజి ఆవరణంలో (ప్రశాంతి భవన ప్రాంగణం) డోనార్స్ డే జరుగుతుంది.

సర్వోదయ కాలేజి స్థాపనార్థం శ్రీ సర్వోదయ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీకి విరాళాలొసగిన దాతలను ఆ సభలో ముఖ్య అతిథి–శ్రీ వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులు

ప్రొఫెసర్ కె. సచ్చిదానందమూర్తి

సన్మానిస్తారు.

జిల్లాకలెక్టరు **శ్రీ సి. అర్జునరావు**

సభను అధ్యక్షిస్తారు. పురజనులెల్లరు విచ్చేసి ఈ సత్కార్యంలోపాల్గొని విజయవంతంచేయ ప్రార్థన.

భవదీయులు:

శ్రీ సర్వోదయ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ సభ్యులు.

Edited, Printed & Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P.)